

bb 12. tizenötödik évadnyitó Ünnepségét tartotta vasárnap hazánk legrégibb nemzetiségi táncgyűjtése

s/vg 1961. szeptember 10.

büköscsabán vasárnap, a balassi bálint művelődési otthonban rendezte meg fennállása óta a tizenötödik évadnyitó Ünnepségét az európa-hírű balassi tánc-együttes. hazánk legrégibb nemzetiségi együttesének másfél évtizedes munkájáról gécs jenos, az együttes vezetője tájékoztatta a vendégeket, a terveket pedig born miklós koreográfus ismertette. bejelentették többek között, hogy a helysíkben megrendezendő vit tiszteletére béke és barátság címen új műsort tanulnak, melyben magyar, orosz, román, szlovák, francia és német népitáncokat mutatnak be.

a híres táncgyűjtés, amely kétszer szerepelt már vit-en, csaknem háromezer előadást tartott eddig itthon és külföldön.
/mti/

..

bb 13. nagygyűlés kővágóórsön - emléktáblát avattak bajcsy-zsilinszky endre nyaralóján

vid te vm vg 1961. szeptember 10.

a kővágóórsőhöz tartozó pálkövén, bajcsy-zsilinszky endre kedvenc balatonparti nyaralójánál vasárnap nagygyűlést rendezett a hazafias népfront veszprém megyei bizottsága. eljöttek a nagygyűlésre a tapolcai járási termelőszövetkezetek parasztjai, iskoláinak uttörőcsapatai, akik társadalmi munkában állították helyre bajcsy-zsilinszky endre nyaralóját. a tóparton álló kis házikó előtt a diszemplvényen foglalt helyet dr. ortutay gyula a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, bihari lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, z. nagy ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke, továbbá veszprém megye társadalmi életének több képviselője. ott volt a nagygyűlésen bajcsy-zsilinszky endre özvegye, számos rokona, barátja és ismerőse. nyisztor imre, a hazafias népfront veszprém megyei bizottságának titkára mondott megnyitóbeszédet, majd dr. ortutay gyula a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára emlékezett meg bajcsy-zsilinszky endréről. a beszéd után leleplezték bajcsy-zsilinszky endre nevét megőrkítő emléktáblát, amelyet a hazafias népfront veszprém megyei bizottság állított a mártír emlékére. /mti/

18.20
18.30

[Handwritten signature]

- 6 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

1961. szeptember 11.
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

bb 1. az ifjúsági mozibérlet új formája - korcsoportonként más más műsor

1 di/gg/m/sr

1961. szeptember 11.

a fővárosi moziüzemi vállalat tavasszal és a nyár elején két változatban bocsátott ki bérletet az általános és középiskolák tanulói, valamint az egyetemek hallgatói számára. a tapasztalatok alapján most az ifjúsági filmbizottsággal együtt kialakították a diákbérletek új formáját.

az 1961-1962-es tanévben - egyelőre budapesten és négy megyei jogú városban - három bérletet adnak ki az általános és középiskolák tanulói számára. a legmegfelelőbbnek tartott filmeket pedagógusok és pszichológusok választották ki a következő hónapok programjából. arra törekedtek, hogy a gyerekek a legjobb alkotásokat lássák, azokat a műveket, amelyek a kellemes szórakozáson kívül a világnézet és az erkölcsi nevelést is szolgálják. a bérleteket két részben hozzák forgalomba: az egyik október 1-től január 10-ig szól, a másik szelvényei pedig január 10-től május 1-ig érvényesek. az általános iskolák alsó tagozatának tanulói az első időszakban a bambi című amerikai filmet, a timur és csapata című szovjet filmet és egy rajzfilm műsort nézhetnek meg. az általános iskolák felső tagozatának tanulói részére kiadott bérlet a puskák és galambok című magyar film, a világűr kolumbusza című szovjet dokumentumfilm és egy később bemutatásra kerülő szovjet játékfilm, valamint az erdők urai című színes belga természetfilm megtekintésére jogosít. a középiskolák növendékei a katonazene, a két félidő a pokolban, a soha többé /mein kampf/ a világűr kolumbusza, a tiszta égbolt és a julius caesar című filmeket nézhetik meg.

az ifjúsági bérletek filmjeiről pedagógiai elemzések is készülnek, amelyek lehetővé teszik, hogy a tanítók és tanárok ezeket az alkotásokat bekapcsolhassák nevelői munkájukba. ugyanakkor bizonyos támpontot adnak a gyerekek filmesztétikai neveléséhez is. a bérletek programjában szereplő filmek helyett kapnak a kiszűrt ifjúsági a szocializmusért verseny feltételei között is.
/mti/

19.30

...

- 1 -

[Handwritten signature]

bb 2. a 7. körületben 150 háznak az állag „mérték fel., a hazafias népfront műszaki brigádjai

1 Lv/lr/m/er

1961. szeptember 11.

a 7. körületben a hazafias népfront kezdeményezésére építőipari szakmunkásokból, építészmérnökökből és technikusból brigádokat alakítottak, s ezek társadalmi munkában sorra veszik a házakat és felméri, hogy hol mikor, milyen nagyjavításra, vagy tatarozásra van szükség. a felmérések alapján könnyebben állítják össze a tatarozás sorrendjét.

az elmúlt félévben a körületben a műszaki brigádok eddig ezt a munkát 150 házban végezték el és a tapasztalatok szerint a kezdeményezés hasznosnak bizonyult. a társadalmi munkások a felméréseknél kikérlik a lakók véleményét, s a tatarozásnál elvégzendő javításokat és felújításokat velük beszélnek meg. így lehetővé válik, hogy az építőipari vállalatok a felvonulásnál már előre tudják: hol, milyen munkákat kell majd végezniük.

a felméréseknél a lakók egyes helyeken felajánlották, hogy a javításokat, megfelelő szakemberek irányításával, maguk is elvégzik, s a házkezelőségi igazgatóságtól csupán szerszámokat és anyagot kérnek. a murányi utca 38 számú háromemeletes épületet például a ház kollektívája tatarozta. ujonnan festették a lépcsőházat, a kapubejáratot, a lépcsőkorlátokat, s rendbehozták az udvart is. az elvégzett társadalmi munka értéke meghaladja az 50 ezer forintot. hasonló arányú munkát végeztek a landler utca 34 szám alatt is, ahol a háromemeletes ház udvari részét részét teljesen rendbehozták. a nyár utca 20 szám alatt a lakók az épület külső és belső tatarozását, illetve felújítását végezték el.

az utóbbi időben hasznos kezdeményezés született a körületben. a lakóbizottságok a házkezelőségekkel eddig 365 esetben szocialista szerződést kötöttek. a lakók a kisebb javításra váró épületeknél társadalmimunka felajánlást tettek.

/mtl/

19.30

- 2 -

bb 3. mintegy háromezer régi pamutszövő gép vár átalakításra a textilgyárakban - a textilipari kutató intézetben kidolgozott műszaki megoldások szerint gyorsítják az öreg berendezéseket

1 sz/gg/m/vg

1961. szeptember 11.

a textiliparban, különösképpen pedig a pamutszövődégekben régi törekvés, hogy a szövőgépek fordulatszámát növeljék. ezzel az ugynevezett gépgyorsítással már évekkel ezelőtt is próbálkoztak, de mert sok helyen műszaki megalapozottság, a gépek átalakítása nélkül láttak ehhez a kísérlethez, a próbálkozás nem mindig járt eredménnyel. a textilipari kutató intézet munkatársai most pontosan kidolgozták milyen műszaki megoldásokkal, milyen szerkesztési változtatásokkal, milyen arányban lehet a fordulatszámot növelni, a pamutipari igazgatóság megbízta a kőbányai textilműveket, hogy alakítsanak ki központi iparági szerelőműhelyt, ahol a többi üzem számára is elvégzik a gépek nagyjavítását és ezzel párhuzamosan a fordulatszám-növeléshez szükséges átalakításokat.

a textilipari kutató intézettel szomszédos üzem, a kőbányai textilművek szövődéjének területén most rendezik be a szerelőműhelyt, ahol előreláthatólag még ebben a hónapban mekezdőik a munka, s ez év végéig száz gépet fiatalítanak meg, tesznek túrgébbő. a fordulatszámot általában 15 százalékkal emelik, s így az átalakított gépeken naponta mintegy négy méterrel több textilt gyárthatnak. a pamutszövődégekben mintegy háromezer régi gép fiatalítható meg. kiszámították, hogy az átalakítás költségei egészen rövid időn belül, néhány napon alatt megtérülnek.

17.20

19.30

/mtl/

- 3 -

bb 4.. a postavezérigazgatóság közli,

1 kf/kf szb vg

1961. szeptember 11.

hogy szeptember 1-én érvénybe lépett rendelkezés szerint a távbeszélő számlák késedelmes kiegyenlítése esetén - a fizetési határidő budapesten a hónap 20. napja, vidéken a 10. napja - az előfizetőket sem írásban, sem telefonon nem figyelmeztetik a késedelemre. az eddigi szabályzattól eltérően a telefonállomást nem kapcsolják ki, a legközelebbi számlán azonban 20 forint, minden további késedelmes fizetésnél 40 forint nyilvántartási díjat számítanak fel. ha a számla összegét az előfizető a hónap végéig sem egyenlíti ki, akkor az állomást leszerelik.

az új rendelkezésre a posta a szeptemberben kézbesítésre kerülő számlákhoz csatolt felhívással is figyelmezteti az előfizetőket. /mti/

--

bb 5. bimbós virág - „félkész virág,,

vid so/j szb so

1961. szeptember 11.

vas megye éghajlati és talajviszonyai igen megfelelők a muskátli, krizantém, ciklámen, hortenzia termelésére. a megye legnagyobb kertészetében, a szombahelyi kertész tsz-ben a tervek szerint ezeket a virágokat a jövőben félkész állapotig, bimbózásig nevelik, s ekkor szállítják el cserepekben az ország különböző részeibe. a „félkész,, virágokból jövőre többezer tövet külföldre is szállítanak. /mti/

--

bb 6. új gyufacímek-sorozat

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 11.

a fejtér megyei múzeumokat és műemlékeket ábrázoló gyufacímek-sorozatot jelentetett meg a fejtér megyei tanács idegenforgalmi hivatal. a sorozat 10 címkéből áll. /mti/

--

17.30

- 4 -

19.30

KK

bb 7. az utolsó lövontatású közszolgálati kocsit is kivonták a forgalomból szolnokon

vid te szb ki

1961. szeptember 11.

szolnokon a posta már egy év óta gépjárművel továbbítja a csomagokat, gyűjti a leveleket. a közelmúltban kivonták a forgalomból az utolsó közszolgálati lovaskocsikat is. ezentúl már nemcsak az üzletek árult, hanem a gázpalackokat is autók szállítják és zárt tehéngépkocsikon gyűjtik össze a belvárosban a szemetet. az utcák tisztítását több öntözőkocsi segíti. /mti/

--

bb 8. havonta több mint egymillió forint értékű alapanyag megtakarítás borsodnádason

vid ete szb ki

1961. szeptember 11.

a borsodnádasi Lemezgyár hengerészbrigádjai ebben az évben eddig 8,8 millió forint értékű alapanyagot takarítottak meg. a kiváló eredményt nagymértékben elősegítette, hogy a hengerében 34 brigád 525 fővel vetélkedik a szocialista cím elnyeréséért. /mti/

--

bb 9. megvolt a próbaszüret szekszárdon

vid so/j szb so

1961. szeptember 11.

a szekszárdi állami gazdaságban az idén jóval nagyobb területről szüretelnek, mint tavaly. a csaknem 500 hold új telepítésből 120 holdon már termőre fordult a szőlő, s így összesen 200 holdról szüretelhetnek az idén.

az elmúlt napokban megtartották a próbaszüretet is, s a tapasztalatok szerint jó termés várható. a különböző szőlőfajták már most 18-20 fokos mustot adtak, s így sokkal jobb minőségű borra lehet számítani, mint az elmúlt években. /mti/

--

8.35

- 5 -

9.30

2he

bb 11. üzembe helyezték a dunántúli legnagyobb terményszárító
üzemét

vid/so/1/m/ so

1961. szeptember 11.

a zala megyei baki állami gazdaság kiltmáni üzemegységé-
ben mintegy 2,800.000 forintos költséggel elkészült a dunántúli
legnagyobb és legkorszerűbb terményszárító üzem. az üzem egyaránt
alkalmas szemes és szálas takarmányok szárítására, valamint gyil-
mölcsaszatásra. a szárítót a napokban helyezték üzembe, először
komlószárításra használták, s most megkezdik a gyümölcsaszatást.
több mint 100 hold szilvás termését aszaltják meg az új szárító-
berendezés segítségével. /mti/

bb 12. társadalmi tanulmányi ösztöndíj szövetkezeti gazdák gyermo-
keinek szolnok megyében

vid/fm/ke/m/fm

1961. szeptember 11.

a szolnok megyei tanács minden évben egy-egy mezőgazdálkodási, közgaz-
dasági, jogi, mezőgazdasági egyetemi hallgatót részesei társadalmi
tanulmányi ösztöndíjban. az idén már nyolc egyetemistának juttatnak
rendszeres havi ösztöndíjat. a listára felvett új hallgatók közül
három tsz-tag gyermeke, s így a megyei tanács összesen öt
szövetkezeti gazda gyermekét támogatja. az egyetemisták az állam-
vizsgák után szolnok megyében fognak dolgozni. /mti/

bb 13. a szülők és gyerekek együtt tanulják az orosz nyelvet -

vid/fm/ke/m/fm

1961. szeptember 11.

szolnok megyében az idén szeptemberben 26 csoport folytatja,
illetve kezdi meg az orosz nyelv-tanulást. szolnokon mintegy 200
dolgozó jelentkezett tanfolyamra. a most ötödik osztályba lépett
gyermek szülei is érdeklődnek az orosz nyelv iránt. eddig
30 szülő kérte felvételét a tanfolyamokra, akik gyermekükkel
egyidőben akarják elsajátítani az alapokat.
/mti/

8.45

60.00

mo

bb 10. korszerű gázpalackozó építését kezdték meg szegeden

vid t/szb ki

1961. szeptember 11.

szegeden, a gáz- és szén-savértékesítő vállalat részére, kor-
szerű palacköltőüzem építését kezdték meg. az új épületekre, tá-
rolóhelyiségekre, töltőberendezésekre több mint egymillió forint-
ot fordítanak. az új üzem létesítését a propán-butángáz fogyasz-
tók számának rohamos emelkedése teszi szükségessé. /mti/

bb 14. 1700 gyermek tanul zenét szabolcsban

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 11.

négy évvel ezelőtt kisvárdán nyílt meg szabolcs-szatmár megye
első zenetagozatu osztálya. két évvel később nyíregyházán, tavaly
pedig nagyecsedén, mátészalkán, tiszavasváriban, ibrányban, uj-
fehértón és fehérgyarmaton létesítettek ilyen osztályt. a mostani
tanévben már husz zenetagozatu osztályban mintegy hétszázanta-
nulnak zenét. ezenkívül majdnem ezer gyermek jár a megye három ze-
neliskolájába. /mti/

bb 15. körzeti fogászok pest megye községeiben

i áe/gk szb fm

1961. szeptember 11.

pest megye egészségügyének fejlődésében újabb jelentős lépés a
községi körzeti fogászok munkába állása. a vidéki dolgozók fogá-
szati ellátása eddig meglehetősen körülményes volt: a más képe-
sítésű orvosok nagy része is vállalta ugyan a foghuzást, de a
kezelést és a fogpótlást már csak a távoli járási szakrendelők-
intézetekben végeztethették el. ez a helyzet most lényegesen meg-
változik a falusi körzeti fogászok működésével. egyelőre 17 köz-
ségben szervezték meg az új állást, a későbbiekben fokozatosan
kiterjesztik a megye más vidékeire is. /mti/

8.50 10

- 7 -

Je

bb 16. tsz-asszonyok akadémiaja a vasi falvakban

vid/fm/ke/m/fm

1961. szeptember 11.

vas megye 15 községében megnyílik a termelőség-tervezési asszonyok akadémiaja. olyan asszonyok, lányok jelentkeznek az előadás-sorozatra, akik az elmúlt években rendszeresen látogatják a gazdasszonyköröket. a két éves akadémián részben általános műveltségüket, részben szakmai ismereteiket gyarapítják. meglátogatják a legjobb baromfitenyésztő, kertészkedő termelőség-tervezeteket, állami gazdaságokat és utána megvitatják tapasztalatokat. az akadémia előadásait a legjobb vasi szakemberek tartják. meghívják előadónak a gyakorlati gazdálkodási munkák kiváló ságait is. /mti/

bb 17. 32 évig dolgozott ugyanazon az utszakason szabó jános agyagosszergényi utór

vid/fm/ke/m/fm

1961. szeptember 11.

1929-ben félévi próbaidő után nevezték ki agyagosszergénybe utórnek szabó jánost, aki azóta megszakítás nélkül ezen az utszakason dolgozott. szabó jános már több mint negyedévszázada tagja a szakszervezetnek és 1936-ban részt vett azon a budapesti konferencián is, amelyen kiharcolták, hogy a munkanap ne napkeltétől napnyugtáig, hanem „csak „ reggel hatórától este hétóráig tartson.

a nemrég nyugdíjba ment szabó bácsi ma sem hűtlen régi utszakaszához. gyakran végigsétál rajta és tanácsokat ad ifjú utódjának. /mti/

bb 18. csontszobrász egy kis vas megyei faluban

vid/fm/ke/m/fm

1961. szeptember 11.

vas megye egyik kis falugában, csehben él és dolgozik keresztényi pál csontszobrász, aki elefántagyarakból készít apró szobrokat, emlékplaketteket, ajándéktárgyakat a képzőművészeti alap iparművészeti vállalatának megrendelésére. munkáival sikerrel szerepelt philadelphiaiban, milanóban, barcelonában és rómaiban rendezett kiállításokon. amszterdamból kapott elefántcsontból készít különféle ajándéktárgyakat. /mti/

8.55 10.05

- 8 -

bb 19. szofoklész: oídipusz király című drámájának előadására készül a szekszárdi irodalmi színpad

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 11.

öt évvel ezelőtt kezdte meg munkáját az országban az elsők között a szekszárdi garay jános gimnázium irodalmi színpada, amely évről-évre szebb eredményeket ér el. a diák-szavalók nemcsak szekszárdon és tolna megye községeiben szereztek elismerést, hanem szép sikerrel szerepeltek az országos versengéseken is.

az irodalmi színpad ebben a tanévben egy-egy nagy költő műveinek előadására külön brigádokat alakít. egyelőre három brigádot állítottak össze, amelyek petőfi, arany jános és józsef attila műveit előkészítik, kidolgozták az évi tervet is, amelyben - több összeállítás mellett - az irodalmi színpad eddigi legnagyobb vállalkozása szerepel: bemutatják szofoklész: oídipusz király című drámáját babits mihály fordításában. /mti/

bb 20. naponta egy vasuti szerelvény burgonyát szállítanak el a nyírségből

vid so/j szb so

1961. szeptember 11.

szabolcs-szatmár megyében jól halad a burgonya betakarítása a termelőség-tervezetek földjén. 500 szedőgép dolgozik, s a gazdák több ezer mázsa kiváló minőségű burgonyát raknak prizmákba, illetve szállítanak el. a burgonya betakarításával egyidőben halad a szállítás. mintegy 60 vontató és tehergépkocsi viszi a kiszedett termést a vasuti vagonokhoz, hogy minél hamarabb eljusson a nyírség terménye az ország piacaira.

a kereskedelmi szervek naponta mintegy 60 vagon nyírségi gúl-baba és ella burgonyát irányítanak a fővárosba és az iparvidékekre. már eddig több mint három és félezer vagonnal vásároltak fel az ideai termésből, s mintegy 800 vagonnal a szövetkezetek szériuskertjeiben tárolnak, hogy a téli és kora tavaszi szállítás is zavartalan legyen. így például a vencesellői szabadság termelőség-tervezetben 100 vagon burgonyát raktak prizmákba, a mándoki új élet tsz-ben pedig 80 vagonnal tárolnak a kereskedelmi szerveknek.

a szállítás fokozására tervet dolgoztak ki. több tehergépkocsit állítanak munkába, s elhatározták, hogy a jövőben a napi 60 vagonos átlagot 100 vagonra emelik. /mti/

9.00 10.10

- 9 -

bb 21. Éjszaka érdemes öntözni a kiskunsági homokvidéken - virágzik a kínai lóbab, zöldell a japán cirok a kiskunsági homokon

vid so/j szb so

1961. szeptember 11.

a kiskunsági állami gazdaságokban öntözési kísérletekkel vizsgálták a mesterséges csapadék pótlás lehetőségeit a homokon. e fontos, tudományos kísérletet, amely a széleskörű öntözéshez nyújt majd további segítséget, a gödöllői agrártudományi egyetem kertészeti tanácséke, a szarvasi és a nagytétényi kutatóintézet irányítja. a kutatás egyik fontos célja olyan növényfélék kiválasztása, amelyek a gyenge minőségű sívóhomokon is nagymennyiségű takarmányt adnak. ebből a célból az izsáki állami gazdaság 18 holdas tenyészterületében a legkülönbözőbb hazai és külföldi takarmánynövények díszlenek, a többi között kínai lóbab, amely igen rövid tenyészidejű, már másodikvetésként virágzik. a hazai ciroknál is több és jobb minőségű takarmányt ad a japán cirok. a kiskunsági talajadottságokhoz jól alkalmazkodó külföldi növényeket meghonosítják.

megállapítják azt is, hogy milyen időpontban milyen vizadag alkalmazása mellett a legkifizetőbb a homoki öntözés. a tapasztalatok szerint a nappali öntözéssel az öntözővíz 30-40 százaléka elpárolog. legjobban hasznosítják a növények a vizet az éjszakai öntözéssel. a homokterületeken többször kell öntözni és kisebb vízmennyiséggel, mint a kötött talajokon

a kísérleti parcellán szerzett tapasztalatokat már jövőre a nagytétényi homoki gazdaságok rendelkezésére bocsátják. /mti/

bb 22. már tizenötféle aktiv timföldet készítenek almásfüzítőn

vid te szb ki

1961. szeptember 11.

az almásfüzítői timföldgyárban pintér tinamér technológus, mátyási józsef laboratóriumi vezető és német károly kutatómérnök ujításával a múlt évben kezdtek meg az ugynevezett aktiv timföld gyártását. hazánkban addig még nem készítették ilyen timföldet. a különleges tulajdonságú, értékes anyagot számos iparágban használják katalizátorként, így például gyógyszerek, kozmetikai cikkek készítésénél, különböző oldatok szétválasztására, gázok és gőzök megkötésére. tavaly még csak négyféle ilyen különleges timföldet készítettek almásfüzítőn, az újítók azonban tovább kísérleteztek és most már tizenötféle, más-más tulajdonsággal bíró timföldet állítanak elő.

/folyt.köv./

9.03

- 10 -

bb 22. /már tizenötféle... folyt./- szb

gyártják már többek között a b-12-es vitamin készítéséhez szükséges brachmann-féle timföldet, amelyből egy tonna hatvanezer forintot kerül. a t-12-es jelzésű, rendkívül finom szemcséjű „fehér kormot”, a gumiparnak szállítják. ott föltöltőanyagként alkalmazzák és növelik vele a gumi szilárdságát és rugalmasságát. az értékes aktiv timföldek iránt külföldön is érdeklődnek. /mti/

bb 23. harmónikaszerűen összenyomható műanyagcsövek és kopásálló műanyag csapágyak a komárom megyei szénbányákban

vid te szb ki

1961. szeptember 11.

komárom megyében a dorogi, a tatabányai és az oroszlányi bányákban hosszú, eredményes kísérletek után, megkezdtek a műanyagok alkalmazását. dorogon és oroszlányban a munkahelyek szellőztetésére, a friss levegő bejuttatására használnak pvc műanyagcsövet. a kopásnak, ütésnek jól ellenálló, harmónikaszerűen összenyomható lágy csővel szívesen dolgoznak a szerelők a föld alatt. szállítása nem okoz különös problémát, mert sulya a vascsőhöz viszonyítva igen könnyű. a négy-öt méter hosszú csöveket könnyűszerrel viszi egy dolgozó a bányában. ugyanakkor olyan szűkebb, kisebb vágatokba, munkahelyekre is beszerelhetik, ahol vascsövet nem tudnak elhelyezni. előnye még, hogy lényegesen olcsóbb, élettartama pedig többszöröse a vasénak. a nedves, párás levegőjű bányákban ugyanis a vascső rozsdásodik és hamar tönkremegy. dorogon néhány hónappal ezelőtt szilárdabb műanyagcsővel kezdtek kísérleteket. ezeiken a bányavízet szállítják felszínre. a műanyag itt is sikerrel állja a próbát.

tatabányán a 11-es aknában a rázómotorok drága bronzcsapágyait helyettesítik műanyaggal. az egyéves sikeres kísérlet után, most az egész szénmedencében elterjesztik a bronznál lényegesen olcsóbb és hosszabb élettartamu műanyagcsapágyakat. /mti/

9.10

- 11 -

bb 24. emlékkönyv tüköry lajosról

vid/fm/ke/m/fm

1961. szeptember 11.

a hazafias népfőnt országos tanácsa - a risorgimento emlékbizottság közreműködésével - több ezer példányban megjelentette végli mihály tanár: tüköry lajos, a magyar és az olasz szabadságharc hőse című munkáját.

a szerző a szabadsághős szülőfalujában, körösladányban levő tüköry lajos általános iskola nevelője, a helyi tüköry emlék-muzeum alapítója. értékes tanulmányához tíz évig gyűjtötte az adatokat magyar és olasz történeti forrásokból, a gyulai állami levéltárból és az országos széchenyi könyvtárból. leírja tüköry lajos gyermekéveit, részvételét az 1848-49-es magyar szabadságharcban, majd annak bukása után a bujdosók életét, a törökországi emigrációt, ismerteti, a garibaldi-féle forradalmat, az egységes olasz állam megteremtéséért vívott harcokat. /mti/

bb 25. a létszám emelése nélkül egyharmadával növelik a termelést és csökkentik az önköltséget az almásfüzitői timföldgyárban

vid/te/m/ki

1961. szeptember 11.

az almásfüzitői timföldgyár szakemberei és a nehézipari minisztérium az alutervvel, valamint a színesfémipari kutató intézettel közösen elkészítették a timföldgyár fejlesztési tervét. a gyár bővítését a jövő év elején kezdik meg, s 1965-ig mintegy 260 millió forintot ruháznak be. a bővítést nagyjából a meglévő épületekben, azok jobb kihasználásával valósítják meg. az utóbbi években bevezetett korszerű gyártási eljárásokkal ugyanis számos berendezés feleslegessé vált és ezek helyébe kerülnek az új gépsorok, a hatalmas tárolók és a nagyobb termelőképességű, új berendezések. a többi között jobb hatásfoku szivattyukat, magasabb hőfoku gőzzel dolgozó autoklávokat, nagyteljesítményű légkompresszorokat helyeznek üzembe. jelentősen csökkentik az építési költségeket azzal is, hogy számos berendezést helyeznek el a szabadban.

a bővitéssel egyidejűleg a helyi szakemberek nagyobb jelentőségű újításait is bevezetik. így például gazdaságosabbá teszik a termelést egyik szabadalmukkal, az úgynevezett kilenclépcsős kigőzöltetéssel, amelyet már alkalmaznak a gyárban.

az üzembiztosabb, automatizált, nagyteljesítményű gépek üzembeállításával 1965-re a termelés egyharmadával növekszik, ugyanakkor tonnánként háromszáz forinttal olcsóbban termelik majd a timföldet. mindezt a dolgozók létszámának növelése nélkül valósítják meg. /mti/

9.20 10.27

- 12 -

le

bb 26. telefon helyett telex - 50 országgal van távgépiró összeköttetése hazánknak - tervezik a hazai telex hálózat automatizálását

1 kf/kf/m/vg

1961. szeptember 11.

a posta különféle szolgáltatásai közül ugrásszerűen fejlődik a távgépiró hálózat, népszerű nevén a telex. a nagyközönség nem nagyon ismeri ezt a szolgáltatást, mert jobbra közületek veszik igénybe. jelenleg több mint 500 telexelőfizetőt - gyárakat, hivatalokat, külkereskedelmi vállalatokat - tart nyilván a posta. az utóbbi időben mintegy 15 százalékkal növekedett nemzetközi telex forgalmunk. különösen a külkereskedelmi vállalatok használják egyre inkább telefon helyett s leveleznek a tengerentúli országokkal. a telex ugyanis olcsóbb a telefontól nagy előnye, hogy a „beszélgetést” írásban rögzíti, ami kereskedelmi jellegű tárgyalásoknál, megállapodásoknál nem közömbös. ma már 50 országgal tart fenn telex összeköttetést a posta. az európai országokon kívül többek között ausztráliával, az egyesült államokkal, braziliával, columbiával, indiaival, új-zélanddal van rendszeres telex kapcsolatunk.

hazánk kedvező fekvése miatt a nemzetközi telexforgalomból a postára jelentős rész hárul, amelyet azonban már kezelők nélkül automata átmenő központtal bonyolítanak le. jelenleg 10 ország kapcsolódik a budapesti átmenő telex központba, s így például moszkva, szófia, berlin, bécs, páris, frankfurt telex központjai illetve előfizetői közvetlenül hívhatják egymást.

a posta már készíti a hazai előfizetői telex hálózat automatizálásának a terveit, amelyet a következő években megvalósítanak. /mti/

9.20

- 13 -

10.27

le

bb 27. bányászok, üzemi munkások, termelőszövetkezeti dolgozók
vikendházaival épül ki a híres harkányi gyógyhely - csaknem fél-
millió fürdővendége volt az idén a „reumások mekkájának,,

vid/te/m/ki

1961. szeptember 11.

baranya híres gyógyhelyét, harkányt, az idén eddig csaknem
félmillió vendég kereste fel. az utóbbi esztendő tapasztalatai
azt mutatják, hogy évente körülbelül százezerrel nő a harkányi
fürdőzők száma, elsősorban a falusiaké. az elmúlt hetekben, az
aratás és cséplés befejezése után baranya, tolna és somogy megye
községeiből sok termelőszövetkezeti tag érkezett harkányba
egy kis felüdülésre, újabb erőgyűjtésre. a falusi fürdővendégek
száma kétszázezer körül volt az idén, mintegy ötven százalékkal
több a tavalyinál.

a tanács milliőkat áldoz arra, hogy harkány látogatói jól
érezzék magukat. nemrég készült el a strand harmadik medencé-
je és új szálloda nyílt a községben. a fürdőtelep főutcáján ostor-
nyeles fénycsövek világítanak. a telep szomszédságában a ta-
nács hatszáz nyaralóteltet mért ki, s ezeket kedvező fizetési fel-
tétellekkel vásárolhatják meg az érdeklődők. eddig négyszáz telek
talált gazdára. tulajdonosaik mecsekvidéki bányászok, üzemi munká-
sok, ujabban pedig termelőszövetkezeti dolgozók. az új nyaralótele-
pen százötven izléses kis vikendház áll már. a telkek értékesítésé-
ből befolyó összeget a község csinosítására, rendezésére használ-
ják fel.

ha a nyár bucsút mond is, a népszerű melegvízi gyógyhely tovább
várja látogatóit. mire az ősz beköszönt, a szabadtéri strandmedence
egy része fölé üveg kupolacsarnokot emelnek. így a legzordabb
időben is kellemes lesz a fürdés. újabb tervek szerint téliker-
tet is létesítenek a fűthető öltözőkből ezen keresztül juthatnak
majd a vendégek a fedett medencébe. /mti/

9.29

10.27

- 14 -

le

bb 28. rozsdáállóvá teszik a lakótelepeket ellátó termálvíz
távvezetékeket

vid te-lm ki

1961. szeptember 11.

dr. bácskai gyula kandidátus, a veszprémi nehézipari
kutató intézet osztályvezetője, munkatársaival érdekes tudományos
módszert dolgozott ki a termálvíz okozta rozsdakárok megelőzésére.
vegyelemzésekkel megállapították, hogy a termálvíz sótartalma
nagyobb mint a kutvizé, se az okozza a csövek idő előtti rozsdá-
sodását. a korróziós folyamat kialakulását a víz magasabb hőmér-
séklete is serkenti, mert a hő gyorsítja a kémiai reakciót, s
így a rozsdaréteg hamarabb telepszik meg a csöveken, fűtőtesteken.
a termálvíz okozta rozsdakárok elhárítására eddig nem ismertek
olcsó, megbízható módszert. hiába próbálták a csöveket a hagyo-
mányos vegyi bevonattal védeni, a védőréteg a melegvíz hatására
leolvadt, s a csöveket semmi sem védte a korrózió ellen.

a kutatómérnökök új módszere szerint a forrásoknál
nagyobb tartályt helyeznek el, s ezen át továbbítják a termálvizet
a távvezetékekbe. a meleg víz feloldja a tartályban elhelyezett
különböző anyagot és azt az áramló víz magával ragadja. így
az oldott vegyszer a vízzel együtt eljut a csővezeték legtávolabbi
pontjára és lassan lerakódik a vezeték falán. az így kialakuló
egyenletes, üvegszerű, vékony bevonat tökéletesen rozsdáálló.
az új módszer a kísérletek tanulsága szerint igen gazdaságos, s
bevezetésére már megbízást kapott a kutató intézet. /mti/

--

bb 29. ősszel kiváló külföldi művészek magyarországon - magyar
művészek külföldi turnékon

i s/gk-lm sr

1961. szeptember 11.

az évadnyitó hangversenyeken - szeptember második felében -
számos, világszerte ismert muzsikuss lép fel. a liszt-bartók év
jegyében rendezett idei budapesti zenei hetekre magyarországra
látogat a moszkvai rádió és televízió szimfonikus nagy zenekara.
a zenekart a fiatal kitűnő dirigens, gennadij rozsgyesztvenszkij
vezényli. szeptember 26-tól vendégszerepel magyarországon sir
john barbirolli, aki bartók koncertóját és brahms 2. szimfóniáját
vezényli a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekarának élén.
ismét hazánkba jön a világhírű olasz karmester, carlo zecchi.
szeptember 24-25-én ernest ansermet svájci karmester vezényli az
országos filharmónia zenekarát. a hónap végén érkezik sándor györgy,
az egyesült államokban élő magyar zongoraművész. október első
felében az angol amadeus vonósnégyes haydn, bartók és britten
műveket ad elő a zeneakadémiai hangversenyeken és fellép a
bartók-terem kamarezene-estjén is. a csehszlovák gordonkaművész,
milos sadló októberben érkezik hazánkba.

/folyt.köv.
9.38 10.41

- 15 -

le

bb 29. /összel kiváló....folyt./-lm

szeptemberben egész sor magyar operaénekes, muzsikus, balett-táncos, táncdalénekes, karmester szerződött külföldi vendégszereplésre. egy évre szerződött frankfurtba garancsy mártia operaénekes. az nszk-ban szerepel eckhardt józsef csellista. több magyar művész lép fel az ndk-ban, köztük hedel kornél táncos, weimarba, tóth sári balett-táncosnő pedig nordhausenbe utazott. októberig Lengyelországban vendégszerepel rujsz éva és papp viktor táncos, tarján tamás énekes svájcba utazott, hogy kilenc hónapos luzerni szerződésének eleget tegyen. tychó mariann táncdalénekes jövő év januárjáig romániában lép fel. rafael mártia tiz hónapos svájci turnéra utazott, hollós ilona táncdalénekesnő szeptember 24-25-én énekel prágában, kellér dezső brüsszelben mutatkozik be.

fischer annie szeptember 15-től lép fel romániában és két koncertet ad. ferencsik jános dániába utazik. az operaénekesek közül szőnyi olga és faragó andrás Lengyelországban, kishegyí árpád angliába szerepel.

a magyar trió szeptember 29-én baselben ad hangversenyt. az állami népi együttes szeptember végén franciaországban turnézik. párizsban lép fel szeptember utolsó napjaiban kürti éva dalénekes, vörös kálmán cigányzenekara pedig milánóban muzsikál./mti/

--

bbb 30. percenként 207.000 liter héviz - évenként 1,200.000 tonna szénnek megfelelő hőt hoznak fel termálvizeink a föld mélyégből

1 tz/tm-lm ggg

1961. szeptember 11.

a magyar geofizikusok egyesületének szimpóziumán szebényi lajos, a magyar állami földtani intézet osztályvezetője, a föld- és ásványtani tudományok kandidátusa beszámolt hévizgazdálkodásunk egyik fontos kérdésével kapcsolatos vizsgálatairól. nevezetesen arról, hogy milyen mértékben pótlódik a föld mélyében természetes úton a kitermelt hévizek által felhozott hőmennyiség.

amint elmondotta, a hazánkban jelenleg kitermelt, percenként 207.000 liter 25 celsius foknál melegebb hévizek másodpercenként 97 millió grammkalóriát hoznak fel a föld mélyéből. legnagyobb részt 500 és 1000 méter közötti mélységből. körülbelül ugyanennyi hőt szállítanak a felszínre a 25 celsius fokot el nem érő hőmérsékletű, langyos termálvizeink is. együttesen - egész évre átszámítva - ez akkora hőmennyiség, amennyit 1,200.000 tonna 5000 kalóriás szénből lehet kitermelni.

/folyt.köv./

9.44 10.4

- 16 -

le

bb 30. /percenként....folyt./-lm

a a felszínre érkezett termálvizet csaknem teljes egészében a leszivárgó csapadék pótolja, amelyet azonban a talajnak közben természetesen fel kell melegítenie. ha a felszínre érkezett hőt semmi sem pótolná, termálvízkészletünknek hosszabb-rövidebb idő alatt el kellene fogynia. a föld belsejéből azonban állandóan áramlik hő felfelé. az egész ország területére, egész évre számítva ez körülbelül 6.3 millió tonna 5000 kalóriás szén hőenergiájának felel meg. ennek a hőtánpótlásnak azonban legalább a fele kell ahhoz, hogy a felszín alatti rétegek hőmérséklete ne csökkenjen káros mértékben, tehát legfeljebb a másik felét termelhető ki a termálvizek gyors kihülésének veszélye nélkül.

a számok egybevetése mutatja, hogy országos átlagban ma még ennek a megengedhető mennyiségnek a felénél sem tartunk. a héviz-kitermelés azonban nem egyenletesen oszlik meg az országban, hanem budapest és héviz környékén, a tiszántulton, a bükk-hegység vidékén és a dunántúli középhegységben összpontosul. az utóbbi két területen máris a teljes hőtánpótlásnak megfelelő hőmennyiséget hozzuk felszínre, vagyis a megengedhetőnek a kétszeresét. a felszín alatt ugyan általában megvan az összeköttetés az ország különböző részeinek termálvíz-készletei között, de a túlzott mértékben kitermelt hévizeknek máshonnan való, oldalirányú pótlása ilyen nagy távolságoknál nem lehetséges.

készleteink tehát bőségesek ugyan, de jól kell velük gazdálkodni. éppen ezért a vízföldtani kutatás egyik legfontosabb feladata most ezen a két területen megvizsgálni a lehetőségeket, hogy ottani hévizeink még évszázadokon, sőt évezredekken át is megőrizhessék mai értéküket - szögezte le a végső következtetést az előadó./mti/

--

bb 31. több mint félmillió forint értékű ötvözőanyagot olvasztottak terven felül a szocialista megőrzésre átvett elektromos kemencében zagyarónán

vid te-lm ki

1961. szeptember 11.

a zagyarónai magyar vasötvözetgyár egyes számú nagykemencéjénél az egymás váltó három olvasztárbrigád a múlt év első negyedében határozta el, hogy az elektromos nagyolvasztó egyenletes termelése és minél gazdaságosabb kihasználása érdekében szocialista megőrzésre veszi át a nagyértékű berendezést. a három brigád bolla pál, vajda bertalan és földi ferenc főolvasztárok vezetésével a két évre szóló szerződésben vállalta, hogy az 1958-1959-es évekhez képest a következő két esztendő átlagában felére csökkenti az üzemzavar miatt termelésből kieső órák számát és évenként harminc tonnával több ötvözőfémot olvaszt a finom- és nemesacélgyártás számára.

/folyt.köv./

9.50 10.4

- 17 -

le

bb31. /több mint ...folyt./-lm

a három brigád vállalásának nagy jelentősége, mert egyetlen kiesett óra alatt ötszáz kiló fémszilíciummal marad adósa a gyár a népgazdaságnak, nem is szólva arról, hogy a lehűlt kemence újra telfűtéséhez mintegy ezer-ezeröttszáz kilowattóra villamosenergiára van szükség.

a szerződés megkötése óta három félévet dolgoztak a brigádok az egyes számú kemencénél, s pontról-pontra teljesítették a szocialista kötelezettségvállalásukat. már az első félévben elnyerték a szocialista munkabrigád címet, s a másfél év alatt csaknem minden olvasztárnak odaitélték a kiváló dolgozó oklevelet, vagy jelvényt is. a most végződő hat hónapban különösen szép sikerekkel büszkélkedhetik a három brigád. az üzemzavar miatt kiesett órák száma az egyes kemencénél a harmincat sem éri el, s ez a régebbi üzemzavarok ötven százalékát jelenti csak. túlhaladta a harminc tonnát a terven felül gyártott jóminőségű ötvözőanyag, aminek értéke több mint félmillió forint. megfelelően alakult a fajlagos villamosenergia felhasználás és megtakarítás is a szocialista megőrzésre átvett elektromos kemencénél./mti/

--

bb 32. milyen ajándéktárgyakat vásárolnak a hazánkba látogató külföldi turisták?

i sz/sze-lm vg

1961. szeptember 11.

a fő idegenforgalmi idényben a nyári hónapokban a népművészeti boltokban is megélénkül a forgalom. a külföldiek ugyanis emléktárgyként, ajándékként főként az ősi magyar népszokásokat, a népviseletet tükröző népművészeti munkákat keresik. évente több mint 40 millió forint forgalmat bonyolítanak le a népművészeti boltok, s jelentős vevők a hazánkba látogató külföldiek is. az mti munkatársa tájékoztatást kért a népművészeti vállalatnál arról, hogy az idén leginkább milyen ajándéktárgyakat kedvelnek a külföldi vásárlók.

elmondották, hogy a különböző országbelieknek sajátos igényük, ízlésük van, s már tudják az eladók, hogy legjobb ha a franciáknak, az angoloknak, a szovjet és az amerikai vásárlóknak mindjárt a himzéseket ajánlják, de míg a franciák és az angolok többnyire a beregi keresztiszemest, vagy a hódmezővásárhelyi, karca-gi himzést keresik, a szovjet turisták és az amerikaiak a kalocsai és a matyó mintákért rajonganak. a németek elsősorban a szötteseket, a terítőket, vagy a szoknyalapokat vásárolják, a hollandoknak pedig népi kerámiáink, a kancsók és a vázák tetszenek, ezek alá szintén szöttek terítőket kérnek. az északi állambeliek, a norvégek, finnek, svédok a faragott likőrös, és dohánykészleteket vásárolnak, a svájciak tetszését pedig legtöbbször a vadászjelenségeket ábrázoló faragásos dobozok nyerik meg.

/folyt.köv./

9.58

10.4

- 13 -

bb 32. /milyen ajándéktárgyakat....folyt./-lm

az érdekes egyedi munkákat is szívesen vásárolják. a napokban vittek el svájcba ökörfejet ábrázoló nagy cserép figurát, amelyet egy vidéki kastély bejáratánál helyeznek majd el. egy belga vevő, kántor sándor óriás tyukvázáját brüsszelbe viszi, télikert dísznek szánja.

sok vásárló sajnálatát fejezi ki azért, hogy az ajándéktárgyak egyrésze nem feliratos, nincs rajta, hogy budapesti, illetve magyarországi emlék. a vállalat művészeti szakértői most vizsgálják, hogyan tervezzenek olyan tárgyakat, amelynél a felírás nem zavarja az eredeti motívum összhangját.

a boltoknak gyakran akadnak visszatérő vevők is. egy amerikai mérnök, aki elmesélte, hogy milyen szobája van, fehér damasztra vajszíni kalocsai motívumokat himeztetett, amelykirályilus néni, a népművészet mestere rajzolt ki. az amerikai vevő, amikor hivatalos útja során ismét budapestre érkezett, újabb himzét rendelt és elmondotta: igen nagy tetszést aratott családja körében a kalocsai függöny-szárny és rokonainak is hasonló ajándékozt akar vinni./mti/

--

bb 33. magyar nevek a gépkocsi fejlődésének 75 éves történetében

i tz/tm-lm vg

1961. szeptember 11.

75 éve annak, hogy utnak indult az első igazi gépkocsi. ezt a régi, fiakkerhez hasonló kis daimlert egy kis 1.1 lóerős, egyhengeres motor hajtotta vasabroncsocs, küllős kerekein csaknem 15 kilométeres óránkénti „sebességgel”, a bábéskodók szörnyű riadalmára. hogy azóta mit fejlődött az autó, amíg elérkezett a mai, körülbelül 700 kilométeres versenyküzben elért óránkénti maximális sebességig, azzal mindenki tisztában van. kevesen tudják azonban azt, amit dr. jurek aurél egyetemi tanár mondott el a magyar távirati iroda munkatársának, hogy tudniillik a magyar szaktudásnak is jelentős szerep jutott a gépkocsi fejlesztésében.

hazánkban olyan arányú gépkocsi-gyártás, ami a legfejlettebb országokéval összehasonlíthatnánk, soha nem volt. ötven éve gyártott ugyan személygépkocsikat az aradi marta gyár, több típust hozott forgalomba a magyar általános gépgyár, még ma is ismerik a győri rába gyár személy- és tehergépkocsijait, sőt a régi weiss maffi is gyártott személygépkocsikat. az igazi nagyüzemi autógyártás azonban csak a felszabadulás után kezdődött meg hazánkban.

/folyt.köv./

10.000

10.40

- 19 -

ll

bb31. /több mint ...folyt./-lm

a három brigád vállalatának nagy jelentősége, mert egyetlen kiesett óra alatt ötszáz kiló fémszilíciummal marad adósa a gyár a népgazdaságnak, nem is szólva arról, hogy a lehűlt kemence újra telfűtéséhez mintegy ezer-ezeröttszáz kilowattóra villamosenergiára van szükség.

a szerződés megkötése óta három félét dolgoztak a brigádok az egyes számú kemencénél, s pontról-pontra teljesítették a szocialista kötelezettségvállalásukat. már az első félévben elnyerték a szocialista munkabrigád címet, s a másfél év alatt csaknem minden olvasztárnak odaitélték a kiváló dolgozó oklevelet, vagy jelvényt is. a most végződő hat hónapban különösen szép sikerekkel büszkélkedhetik a három brigád. az üzemzavar miatt kiesett órák száma az egyes kemencénél a harmincat sem éri el, s ez a régebbi üzemzavarok ötven százalékát jelenti csak. túlhaladta a harminc tonnát a terven felül gyártott jóminőségű ötvözőanyag, aminek értéke több mint félmillió forint. megfelelően alakult a fajlagos villamosenergia felhasználás és megtakarítás is a szocialista megőrzésre átvett elektromos kemencénél./mti/

--

bb 32. milyen ajándéktárgyakat vásárolnak a hazánkba látogató külföldi turisták?

i sz/sze-lm vg

1961. szeptember 11.

a fő idegenforgalmi idényben a nyári hónapokban a népművészeti boltokban is megélnék a forgalom. a külföldiek ugyanis emléktárgyként, ajándékként főként az ősi magyar népszokásokat, a népviseletet tükröző népművészeti munkákat keresik. évente több mint 40 millió forint forgalmat bonyolítanak le a népművészeti boltok, s jelentős vevők a hazánkba látogató külföldiek is. az mti munkatársa tájékoztatást kért a népművészeti vállalatnál arról, hogy az idén leginkább milyen ajándéktárgyakat kedvelnek a külföldi vásárlók.

elmondották, hogy a különböző országbelieknek sajátos igényük, ízlésük van, s már tudják az eladók, hogy legjobb ha a franciáknak, az angoloknak, a szovjet és az amerikai vásárlóknak mindjárt a himzéseket ajánlják, de míg a franciák és az angolok többnyire a beregi keresztiszemest, vagy a hódmezővásárhelyi, karcagi himzést keresik, a szovjet turisták és az amerikaiak a kalocsai és a matyó mintákért rajonganak. a németek elsősorban a szöttesek, a terítőket, vagy a szoknyalapokat vásárolják, a hollandoknak pedig népi kerámiáink, a kancsók és a vázák tetszenek, ezek alá szintén szöttek terítőket kérnek. az északi állambeliek, a norvégek, finnek, svédok a faragott likőrös, és dohánykészleteket vásárolnak, a svájciak tetszését pedig legtöbbször a vadászelene-
teket ábrázoló faragásos dobozok nyerik meg.

/folyt.köv./
9.58

- 18 -

10.47

bb 32. /milyen ajándéktárgyakat....folyt./-lm

az érdekes egyedi munkákat is szívesen vásárolják. a napokban vittek el svájci ökörfejet ábrázoló nagy cserép figurát, amelyet egy vidéki kastély bejáratánál helyeznek majd el. egy belga vevő, kántor sándor óriás tyukvázáját brüsszelbe viszi, télikert dísznek szánja.

sok vásárló sajnálatát fejezi ki azért, hogy az ajándéktárgyak egyrésze nem feliratos, nincs rajta, hogy budapesti, illetve magyarországi emlék, a vállalat művészeti szakértői most vizsgálják, hogyan tervezzenek olyan tárgyakat, amelynél a felírás nem zavarja az eredeti motívum összhangját.

a boltoknak gyakran akadnak visszatérő vevők is. egy amerikai mérnök, aki elmesélte, hogy milyen szobája van, fehér damasztra vajszerű kalocsai motívumokat himeztetett, amely királyilus néni, a népművészet mestere rajzolt ki. az amerikai vevő, amikor hivatalos útja során ismét budapestre érkezett, újabb himzét rendelt és elmondotta: igen nagy tetszést aratott családja körében a kalocsai függöny-szárny és rokonainak is hasonló ajándékok akar vinni./mti/

--

bb 33. magyar nevek a gépkocsi fejlődésének 75 éves történetében

i tz/tm-lm vg

1961. szeptember 11.

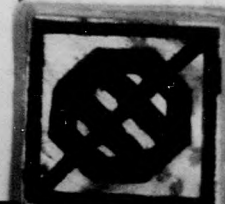
75 éve annak, hogy utnak indult az első igazi gépkocsi. ezt a régi, flakkerhez hasonló kis daimlert egy kis 1.1 lóerős, egyhengeres motor hajtotta vasabroncsos, kullós kerekein csaknem 15 kilométeres óránkénti sebességgel, a bábáskodók szörnyű riadalmára. hogy azóta mit fejlődött az autó, amíg elérkezett a mai, körülbelül 700 kilométeres versenyküzben elért óránkénti maximális sebességig, azzal mindenki tisztában van. kevesen tudják azonban azt, amit dr. jurek aurél egyetemi tanár mondott el a magyar távirati iroda munkatársának, hogy tudniillik a magyar szaktudásnak is jelentős szerep jutott a gépkocsi fejlődésében.

hazánkban olyan arányú gépkocsi-gyártás, ami a legfejlettebb országokéval összehasonlíthatnánk, soha nem volt. ötven éve gyártott ugyan személygépkocsikat az aradi marta gyár, több tipust hozott forgalomba a magyar általános gépgyár, még ma is ismerik a győri rába gyár személy- és tehergépkocsijait, sőt a régi weiss ma tréd is gyártott személygépkocsikat. az igazi nagyüzemi autógyártás azonban csak a felszabadulás után kezdődött meg hazánkban.

/folyt.köv./
10.000

- 19 -

10.40

bb 33. /magyar nevek... folyt./-lm

azóta a csepel autógyár már igen sok gépkocsitípust és motort fejlesztett ki, az ikarus karosszéria és járműgyár pedig 1948 óta európa legelső autóbusszgyárai közé emelkedett.

a gépkocsimotorok fejlesztésében azonban lényegesen nagyobb szerepet játszott a magyar műszaki tudás, mint ahogyan a gyártásban való részvételünk aránya sejteni engedné. néhai Bánki donát professzor, a budapesti műegyetem egykori híres tanára a motorok határfokának növeléséhez járult hozzá az ugynevezett kompresszióviszony megjavításával. a tervei szerint

1994-ben a ganz gyárban épített motor kitűnően működött, gazdasági határfoka a 30 százalékot is elérte. Bánki donát és Csonka János szerkesztette meg - a német Maybach-hal egyidejűleg de tőle teljesen függetlenül - az első karburátort, ami ugrás-szerű fejlődést indított meg a benzínmotoroknál. a dízel-motorok kifejlesztésében pedig Jendrassik Györgynek jutott uttoró szerep. az általa szerkesztett motorok ma is nagy sikereket hoznak a ganz gyárnak.

úgy látszik, a gépkocsik elérték már arra a fokra, ahonnan még tovább lépni csak automatizálással lehet. a korszerű gépkocsik továbbfejlesztésének fő célja, hogy a gépkocsi kifogástalan működését függetlenítsék az ember rátermettségének különböző fokától, a vezetés kevésbé legyen fárasztó, ami a vezető kímélésén kívül a baleseti veszély csökkentésével az egész közlekedést is biztonságosabbá teszi. és a magyar szakemberek - Bánki, Csonka, Jendrassik stb. utódai - éppen ezen a területen vesznek részt ma is a nagy nemzetközi tudományos együttműködésben. hazai fejlett autóiparunk pedig szintén arra törekszik, hogy gyártmányainál messzemenőleg bevezesse az automatizálást./mti/

..-

bb 34. sikerrel zárult a moszkvai nemzetközi galopp-verseny és lótenyésztési tanácskozás - fokozott együttműködést építenek ki a baráti országok a verseny - és sportoló tenyésztés fejlesztésére

1 cs/ggól m so

1961. szeptember 11.

a moszkvában megrendezett ideai nemzetközi galopp-versenyen, valamint a 13. lótenyésztési és lóversenyzési tanácskozáson résztvevő magyar küldöttség tapasztalatairól Pál János, a földművelésügyi minisztérium lótenyésztési igazgatóságának vezetője adott tájékoztatást.

/folyt. köv./
10.10 10.25

- 20 -

bb 34. /sikerrel zárult.... folyt./-lm

- ami a galoppversenyt illeti, a harmadik hellyel kellett megelégednünk - mondotta - megelőzött bennünket a szovjetunió és az ndk lovascsapata. a szovjet lovasok 16, az ndk lovasai három, a magyar lovasok pedig két versenyt nyertek. ezenkívül még három harmadik és két negyedik díjat nyertek lovasaink.

a szovjet csapat kimagasló teljesítményéről szólva, Pál János hangsúlyozta: - a szovjet versenyló-tenyésztés rendkívül nagy iramú előretörését már a múlt évi washingtoni nemzetközi galoppversenyen elért eredmények jelezték, a telivérek ideai szereplése mégis meglepetés volt. a déli sztyeppés vidékek nagy ideai méneseiben tett tapasztalatcsere - látogatások során derültek ki az okok: nagyszámu és kiváló minőségű telivér kancaállománya van a szovjetunióknak, s megvannak a legjobb törzseket képviselő fedező ménjeik is; mindemellett igen nagy gondot fordítanak a telivércsikök természetes tartására. szinte éjjel nappal a sztyeppén tartják őket, a pályán pedig kemény gyakorlattal edzik a versenyekre.

- a lótenyésztési és lóversenyzési kongresszus többek között megállapította, hogy a mezőgazdaság fokozott gépesítése ellenére még sokáig szükség lesz a lófogatokra. a szovjetunió mezőgazdasági kutatóintézetének felmérése szerint például a milliómos kolhozok és szovhozok az erőgépek és a lófogatok munkájának összehangolásával tudják leginkább kielégíteni az egyes gazdasági ágak évi vonóerő szükségletét. a jövőt illetően a kongresszus kimondta: a szocialista országoknak még inkább törekedniük kell a verseny és sportlovak tenyésztésére, mivel az igények évről-évre növekszenek a lovasport iránt. a lótenyésztésben mindenütt a minőséget kell célul tűzni. a baráti országok küldöttségei megegyeztek a kölcsönös segítség módszereire is. a szovjet szakemberek felajánlották, hogy a moszkvai mezőgazdasági kiállításon szereplő négyéves gabargyin nevű angol telivér mént két évre átengedik a magyar méneseknek fedezésre. a versenyen résztvevő magyar telivérkancák közül kettőt máris elhelyeztek szovjet ménesekben és még további négyet küldenek fedeztetésre, szovjet részről ugyanakkor négy kancát indítanak utnak, a híres imi- és a falerno nevű ménekhez. a kongresszuson résztvevő más országok ugyancsak megegyezést kötöttek egymás között a nagyértékű tenyészlovak cseréjére./mti/

10.25

- 21 -

10.28

le

bb 35. ötszáz ezer bérlő a balatonon - négyszáz ezer órára adtak bérbe gumimatracot - 2.700 napra vitorlást a balatoni kölcsönző-boltok - készülnek a nyári forgalmi jelentések

i tá/tr-l m vg

1961. szeptember 11.

bár hivatalosan az üdülési szezon még nem ért véget, a kereskedelem, a vendéglátóipar és a közlekedés már hozzákezdett az idei nyári mérleg elkészítéséhez, a belkereskedelmi kölcsönző vállalat az idén rekordforgalomról számol be.

amint az mti-nek elmondták, 24 balaton-menti kölcsönző-boltjuk közül 6 még ügyeletet tart a „vénasszonyok nyarán”, is és csak szeptember végén, október elején zárnak be. a többi kölcsönző-boltban jövő tavaszig lehuzták a redőnyöket és máris hozzákezdtek a sok használatban megrongálódott gép, csónak, gumimatrac kijavításához, rendbehozásához. a kölcsönzési naplók szerint az idén a legnépszerűbb a gumimatrac volt. összesen 400 ezer órára adták bérbe a színes gumilágyakat, kinek uszkálásra, napozásra, kinek éjjeli fekhelyül. a vártnál nagyobb érdeklődés nyilvánult meg a vitorlások iránt is. a kalóz és az aluvit típusu hajókat összesen 2.700 napra bérelték ki a balatoni nyaralók. igen sok külföldi ügyfele is volt a kölcsönző vállalatnak. leg-
többben két hétre, egy hónapra béreltek csónakot, vitorlást, táskarádiót és más strand-cikket. nagy keletje volt a vikkendsát-
raknak is. ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy 300 új, színes lakósátorral kiegészített készlet is kevésnek bizonyult. július és augusztus hónapban egyetlen egy felesleges sátra sem volt a balatoni kölcsönző boltoknak. a vitorlásiskolában a három nyári hónap alatt háromszor annyian szereztek vitorlásvezető igazolványt, mint tavaly. sokezeren béreltek ezenkívül rádiót, kenőpárt, nyugágyat és játékeszközöket. a vállalat számítása szerint a nyári forgalom 25 százalékkal nagyobb volt az előző évinél és összesen egy millió 600 ezer forintot tesz ki. a bérlők száma meghaladta az 500 ezeret./mti/

..--.

bb 36. a duna-ártéri erdőkből megkezdődött a szarvasbögés- 25-30 százalékkal több lesz az idén a kilövés és az élővad-befogás

i cs/gk-lm so

1961. szeptember 11.

itt az 1961-62. évi vadászati évad legjellegesebb eseménye: a nagyvadász területeken, rezervátumokban megkezdődött a szarvasbögés. a messze földön híres magyar vadállomány fejlődéséről és a várható zsákmányról, valamint a vadgazdálkodási tervekről dr. bertóti istván, a földművelésügyi minisztérium országos vadászati főfelügyelője adott tájékoztatást:

/folyt.köv./
10.54

- 22 -

145

duna-ártéri...folyt./-lm

- évtizedek óta nem volt olyan kedvező időjárás a vadfélék teletelésére, szaporodására, mint az idén. annak ellenére, hogy a nyáreleji nagy zivatarok helyenként kárt tettek az apróvad szaporulatában, a vad-törzsállomány számszerű és minőségi fejlődése minden igényt kielégít. egyes vadfélénél - köztük például a szarvasnál - tulszaporodási veszély is mutatkozik, elsősorban az erdőgazdaságok és a mezőgazdaság teherbíróképességét illetően. éppen ezért az idén a szokottnál valamivel bővebbre szabtuk a kilövési keretet, a szarvasállomány ésszerű csökkentése révén például lehetőséget teremtünk a szigorúbb szelekcióra, s így az állomány minőségének további javítására.

- a szarvasbögés az ország csaknem valamennyi vidékén megkezdődött, de a legerőteljesebb a déli megyékben, főleg a duna-ártéri erdőkből. a szarvasvadászat legjava azonban csak az első hűvös, őszi esőkkel érkezik el. máris nagyszámu külföldi vadász jött hazánkba a szinte legendás élményeket nyújtó szarvaslesre. a zsákmány kitűnőnek ígérkezik: rendkívül jó volt ugyanis az ideai agancsfelnakodás.

- a nagy többségben levő apróvadászterületeken szeptember első vasárnapján volt az idény nyitánya: a megyei tanácsok által kijelölt területeken megkezdődött a foglyászás. a fogoly nyári állománya a becslések szerint máris túlhaladta a kétmilliót, s az ország több vidékén megközelíti a kívánatos sűrűséget. ez évben az eddiginél jóval több fogoly kerül kilövésre, illetve élve-befogásra. most már két hónapon át, szeptember elsejétől október végéig tartanak az ugynevezett fogolylövő vasárnapok. örvendetes, hogy a vadásztársaságok máris 60.000 élőfogoly befogására kötöttek szerződést a mavad-dal, ez csaknem hatszorosa a tavalyi teljesítésnek. október második vasárnapján a fácánkakas, október utolsó vasárnapján pedig a nyulvadászat is megkezdődik országsszerte. vadászati körökben általános a vélemény, miszerint a vadászterületek az új vadászati idényben 25-30 százalékkal nagyobb „termést”, adnak, mint a megelőző idényben.

- az utóbbi években sokat fejlődött hazánkban a vadászati kultúra. jellemző például, hogy az ország 760 vadásztársasága közül máris 700-nak van főfoglalkozásu, képzett vadőrje, s a közeli hónapokban a többi vadásztársaság is szakképzett vadgazdákat szerződtet. ugyancsak lényeges, hogy az ország körülbelül 20.000 főnyi vadásza közül alig 10 százalék van, aki még nem tett állami vadászati vizsgát, s az elmaradt vizsgákat a jelek szerint még az évben pótolják.

- a mavad minden eddiginél nagyobb felkészültséggel nyitotta meg az új vadászati évadot. az idén már november elejétől megkezdik a lött vad átvételét, hogy az időjárás esetleges sze-
szelyei miatt a szállításban torlódás ne legyen. az élővad átvé-
teli idejét is kibővítették. a lött vad egyenletesebb értékesi-
tését szolgálja az az intézkedés, hogy a budapesti, a győri, és a kaposvári hűtőház máris megkezdte működését, november elsején pedig üzembe helyezik a debreceni és a kecskeméti hűtőházat is. fejezte be nyilatkozatát dr. bertóti országos vadászati főfelügyelő.
/mti/

11.17 11.46

- 23 -

le

bb 37. magyar geológusok tanítanak a bagdadi egyetemen, az elmúlt fél évben 67 irodalmi művet vásárolt meg a külföld - sokféle magyar gyógyszer előállításáért fizetnek licenc-díjat - növekszik a „szellemi export”,

i sz/sze-lm vg

1961. szeptember 11.

a magyar exportcikkek listája igen sokrétű, s ujabban az ipari-mezőgazdasági termékek mellé mind gyakrabban sorakoznak fel a szellemi termékek. bár minden ipari és mezőgazdasági termék magába foglalja a tudományos kutatók, a műszakiak, a szakemberek, vagy a mezőgazdasági dolgozók tudását, szakképzettségét, mégis akadnak olyan exportcikkek, amelyek ettől egészen eltérnek, nem testesítenek meg anyagot, csupán szellemi munkát tartalmaznak. ezek közé sorolhatók például a szabadalmak, az időtervek, és a zeneművek, a külföldi megrendelésre készült épülettervek, műszaki leírások, gyártási technológiák, s az is ide tartozik, ha szakembereink külföldön műszaki vezetésnél, az iparfejlesztésnél hasznosítják tudásukat, adját át tapasztalataikat.

a szakértők tapasztalatátadására különösen a függetlenné vált országokban van szükség. irakba például tavaly három magyar tanárt hívtak meg egy évre, s miután az év letelt, kérték, maradjanak tovább, sőt újabb magyar tanárokat is szeretnének katedrájukra állítani. két magyar tanár tavaly a bagdadi egyetem geológus-szakán tanított, egy pedig testnevelési tanár, ez utóbbi egyben a magyar sport népszerűségét is mutatja. irakban július 14-én fejeződött be a bagdad-és kut város közötti utszakasz építése, amelynek munkáit magyar mérnökök irányították.

geológusainkat is több országba hívták meg, az utóbbi időben dolgoztak kínában, mongóliában, most pedig egy csoport gúneában kutat egészszeves ivóvíz után. a csoport vezetőjét dr. recih lajost, aki több mint egy év tartózkodik gúneában, nemrégiben kinevezték az ottani bányáügyi minisztérium osztályvezetőjének, hogy onnan segítse az országban több helyen megkezdett kutató-irányítását.

a szakértők küldéséről gondoskodó nik irodánál a kubaiak is mindgyakrabban jelentkeznek és különböző szakmabeli tudományos kutatókat, iparszervezéshez értő műszaki vezetőket kérnek. a szakmák legkiválóbb ismerői vegyipari, cukoripari, állattenyésztési szakértők mennek el kubába, hogy az ottani iparvezetők segítségére legyenek. köztük van például dr. barna józsef, az állategészségügyi kutatóintézet munkatársa, a husipari kutatóintézet igazgatóhelyettese, egy szalámigyári műszaki vezetővel együtt a múlt héten utazott el kubába. gyártási folyamatokat ismertető filmeket, technológiai leírásokat és nem romló készítményeket is vittek magukkal, hogy szemléltessék az alakítandó gyárakban, milyen élelmiszereket állíthatnak elő. legutóbb három gyógyszervegyészt kértek a kubaiak és magyar szakembert kértek fel arra is, hogy legyen segítségükre vegyipari kutatóintézetük felállításában.

/folyt.köv./

-24-

bb 37. /magyar geológusok... folyt./- szb

az új gyártási eljárásainknak, a szabadalmaknak a fejlett iparral rendelkező országok is jelentős vásárlói. többféle magyar gyógyszer gyártási engedélyéért fizetnek licenc-díjat svájci, nyugat-német, angol, dán, osztrák gyárak is. kairóban rövidesen megkezdte működését egy olyan üzem, amely a magyarországon kikísérletezett technológiával mintegy 30féle gyószert gyárt. noha a licencia még csak néhány éve foglalkozik behatóan a magyar szabadalmak szélesebbkörű külföldi értékesítésével, máris számos olyan eljárásunk van, amelyet más országban is hasznosítanak. az osztrákok például megvásárolták az egyik világszabadalmunkat, a magnezit tüzállótégla égetésére vonatkozó balsay-ecker-féle eljárást. indiaiban magyar műszaki leírások alapján készítenek majd külfönte geofizikai műszert.

művészeti alkotásaink is mind több országba jutnak el, s az érték kapott devizánál sokkal jelentősebb, hogy révükön a különböző népek megismerik országunk lakosságának életét, gondolkodásmódját, művészetét. az év első felében 67 irodalmi művet - könyvet, novellát - vásároltak meg a külföldi kiadók, a baráti országok vállalatain kívül, nyugat-európaiak, angolok, spanyolok, svájciak, nyugatnémetek, de a vásárlók között találhatók mexikóiak és japánok is. az utóbbi fél évben tíz zeneművet adott a külföldieknek a szerzői jogvédő hivatal, felét baráti országok, felét pedig tőkés államok részére. így kodály zoltán, szabó ferenc, dávid gyula és más zeneszerzőnk műveit mind több országban szólaltatják meg. /mti/

--

bb 38. kecskemétről nagy tételben szállítják a piros vajalmát

i n.j./j szb ká

1961. szeptember 11.

a nagyvásártelepre vasárnap és hétfőn reggel 138 vagon és 116 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 68 vagon burgonya, 5 vagon vöröshagyma, 1 vagon fokhagyma, 6 vagon zöldpaprika, 11 vagon paradicsom, 4 vagon vegyes zöldség, 12 vagon szilva, 1 vagon őszibarack, 11 vagon alma, 5 vagon szőlő, 11 vagon görögdinnye, 1 vagon vegyes gyümölcs és 2 vagon citrom.

kecskemétnek és környékének a barackon kívül neves terméke a piros vajalma, amelynek szedése és szállítása folyamatban van. vasárnap és hétfőn reggel 36 tehergépkocsi vajalma érkezett kecskemétről. az állami ételmisszerboltok kilónként 2.80-3.80 forintért hozták forgalomba, a népesnek való almát pedig 2.40-3.40 forintért árúsították. hétfőn újból leszállították a tisztított karfiol árát; kilónként 2.20-2.80 forintért adták. /mti/

--

12.25

10.20

- 25 -

le

bb 39. ünnepélyes tanévnyitó a budapesti orvostudományi egyetemen

tni/tm-lm bs

1961. szeptember 11.

a budapesti orvostudományi egyetem tanévnyitó ünnepségén hétfőn rendezték az építők rózsza ferenc művelődési otthonának kongresszusi termében. az ünnepségen megjelent dr. simonovits istván, az egészségügyi miniszter első helyettese, dr. rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke, dr. vedres istván kandidátus, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának képviselőjében; jelen voltak az egyetem professzori, oktatói, a budapesti társegyetemek, az orvos egészségügyi dolgozók szakszervezete és a kisz képviselői, s az egyetem mintegy 600 főnyi ifjúsága.

az ünnepségen dr. issekutz béla, kossuth-díjas akadémikus, egyetemi tanár megnyitó szavai után dr. gegesi-kiss páál kossuth-díjas akadémikus, az egyetem tisztségéből lelépő rektora foglalta össze az elmúlt tanév eseményeit és eredményeit; utána dr. törő imre kossuth-díjas akadémikus, az egyetem új rektora tartotta meg tanévnyitó beszédét.

- szocialista társadalmunk, népi demokráciánk fejlődésével egyre nagyobb feladatok hárulnak egyetemünkre, s ezeket nagyobb önállósággal, színvonalasabb tudományos és politikai munkával kell megoldani - mondotta a többi között. a fő cél nem változott: a népi demokráciához hű kommunista orvosok nevelése a feladat a jövőben is; olyan tudományos káderek kiképzése, akik egyaránt képesek lesznek szolgálni szocialista egészségügyünket, a magyar orvostudomány fejlődését. az egyetem felsőoktatási intézmény, az oktatás és a nevelés tehát a főfeladat, ezt azonban két másik, ugyancsak jelentős tevékenység, a kutatás és a gyógyítás egészíti ki. éppen ezért nagy fontosságú, hogy az egyetemen kiváló kutatómunka és mintaszerű gyógyítás folyjék.

a szakmai oktatás terén még nagyon sok a javítanivaló - mondotta ezután. ezt célozza a most készülő oktatási reform is, amely - egybehangzóan a világszerte folyó törekvésekkel - a természetesen előadadásának, a korszerű gyakorlati követelményeknek megfelelően igyekszik a leghelyesebb oktatási programot kialakítani. ezt a programot úgy kell kidolgoznunk, hogy hosszú időre megszabja oktatásunk menét az egyetemeken is.

/folyt.köv. /

12.58

- 26 -

le

bb.39./ ünnepélyes tanévnyitó...folyt./-lm

befejezésül fethivta az egyetemi professzorok, oktatók figyelmét arra a felelősségre, amely az orvos-utánpótlás szakmai és erkölcsi nevelésében valamennyiükre hárul, majd az egyetem párt-, szakszervezeti- és kisz-bizottságához, s az ifjúsághoz fordult: jó munkával, közös erőfeszítéssel vegyenek részt az új tanév feladatainak sikeres végrehajtásában./mti/

-.-

bb 40. megérkezett nagybritannia és észak-írország egyesült királyság új magyarországi követe

te-lm bs

1961. szeptember 11.

megérkezett budapestre ivor montague pink nagybritannia és észak-írország egyesült királyság új magyarországi rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere. a követet megérkezése alkalmából radványi jános, a külügyminisztérium protokollosztályának vezetője üdvözölte./mti/

-.-

bb 41. háromezren tekintették meg a lodzi színészek vendégelőadásait pécsen

vid fm/ke-lm bs

1961. szeptember 11.

csaknem egy heti, nagyszerű vendégszereplés után hétfőn elutazott pécsről a lodzi powszechny színház hatvan-tagú társulata. a kitűnő lengyel művészek öt előadást tartottak a városban, anovilh: pacsirta című színművét két alkalommal, a vidámpark című zenés vígjátékot pedig háromszor mutatták be. az előadásokat több mint háromezren tekintették meg. az elmúlt néhány nap alatt meleg barátság szövődött a pécsi és lodzi színészek között. a kölcsönös látogatással megteremtett jó kapcsolatot továbbra is ápolják. tervek, elképzelések születtek a jövőbeni együttműködésre. így például rendezőket, diszlettervezőket cserélnek egy-egy előadásra. a pécsiek lengyel, a lodziak pedig magyar darabokat mutatnak majd be közönségüknek.

a lodzi powszechny színház társulata pécsről budapestre utazott./mti/

le

13.47 11.15

-.-

- 27 -

bb 43. százharminckilenc lakás, korszerű vendégszálló és iskola építését kezdték meg a borsodi építők.

vid te-lm ki

1961. szeptember 11.

a borsod megyei építőipari vállalat dolgozói ebben a hónapban 430 lakás építését fejezik be. az új otthonok közül négyszáztizenhatot miskolcon adnak át. így - többek között - a diósgyőri kilián lakótelepen hat épületben 270 lakást. ezeket már az új technológia felhasználásával kohószalakból készült közép-blokkokból szereztek össze.

az átadásokkal egyidőben a vállalat vezetői gondoskodnak újabb munkaterületekről. hétfőn miskolcon négy épület alapozását kezdték meg, ezekben 139 lakást alakítanak ki. hozzáfogtak a miskolci városi pártbizottság új, háromemeletes színházának építéséhez és a napokban kezdték meg az ózdi kohászati üzemek korszerű vendégszállójának alapozását is. az ötven személyes szállóban fürdőszobák, könyvtár és társalgó szolgálja majd a vendégek kényelmét. szirmán nyolctantermes iskola épül. ezeket a létesítményeket 1962-ben adják át./mti/

--

bb 45. ledöntötték szeged egyik legnagyobb gyárkéményét

vid te-lm ki

1961. szeptember 11.

az ujszegedi kender-lenszövő vállalat környékét nagy robaj rázta meg hétfőn délelőtt: ledöntötték itt a város egyik legnagyobb, mintegy ötven méteres gyárkéményét. a gyár energia-ellátásának korszerűsítése tette feleslegessé az első világháború idején épült nagy kéményt. a gyárkéményépítő vállalat szakemberei hétfőn reggel a kémény alját az egyik oldalon kibontották, fával aláducolták, majd a ducolást meggyújtották. ennek kiégése után a kémény ledőlt./mti/

--

le

13.55 14.15

- 28 -

bb 42. tanévnyitó ünnepség a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen

t vi/lm-lm bs

1961. szeptember 11.

zseffelésig megtöltötték hétfőn délelőtt a hallgatók a marx károly közgazdaságtudományi egyetem auláját. itt rendezték a tanévnyitó ünnepséget, amelyen részt vett bojtor györgy, a 9. kerületi tanács vb elnöke, a kerület pártbizottságának tagja, király andrásné, a kisz budapesti bizottságának titkára, ott voltak a művelődésügyi minisztérium képviselői, az egyetem professzorai, oktatói, bográn józsefnek, a kereskedelmi kamarának elnökének üdvözlőszavai után lászló imre, rektorhelyettes mondott beszédet.

többek között hangsúlyozta: a legfontosabb feladatok egyike, behatóan megismerkedni a kommunizmus építésére kidolgozott szovjet programtervezettel. a békés alkotás programja, egyben segítséget jelent a közgazdasági problémák közötti tisztánlátásban is. - a szocializmus, majd a kommunizmus építését szolgáló tervek készítésében és megvalósításában - folytatta - egyre fontosabb szerepet töltenek be a közgazdászok, akik ma már mind több jelentős feladat elvégzésére kapak megbízást. a fokozott követelményekkel kapcsolatos a tanulmányi idő felemelése is négyről öt évre. ez - az oktatási reform irányelveinek megfelelően - lehetőséget nyújt az egyetem és az élet kapcsolatának erősítésére, vagyis a termelési gyakorlat időjének meghosszabbítására, a szaklányakhoz tartozó gyakorlati ismeretek gyarapítására.

a továbbiakban a rektorhelyettes az egyetem hallgatóinak múltévi tanulmányi munkáját értékelte, s megállapította, hogy az eredményesebb volt az előző éviéknél. megemlítette, hogy a közgazdasági egyetem fiataljai az elmúlt tanévben, s a nyári építőtáborokban együttesen több mint 40.000 óra társadalmi munkát végeztek, s az egyetemek versenyében három zászlót szereztek.

az új elsőévesek fogadalomtötele követte, majd a rektorhelyettes átadta a vörös diplomát a múlt tanévben kitüntetéssel végzett öt hallgatónak./mti/

--

bb 44. hétfőn végigszaladt az első mozdony a balaton medrében épített vasútvonalon

vid te-lm ki

1961. szeptember 11.

balatonkenese és füzfő között a balaton medrében épített vasútvonalon hétfőn délelőtt megtartották az első terhelési próbát: először futott végig mozdony a három kilométer hosszú pályán. a szakemberek gondosan megvizsgálták a pálya teherbíróképességét./mti/

14.02 14.22

- 29 -

le

bb 46. időjárásjelentés

tm-lm

1961. szeptember 11.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 11-én,
hétfőn 13 órakor:

napos idő

délnyugat-európában és az alpok környékén leszálló
légmozgás hatására gyengén felhős, száraz, csendes idő alakult
ki. európa többi részén felhős, szeles, többfelé esős az időjárás.
a hőmérséklet csúcserőke tegnap közép-európában 15-20 fok között
volt. hazánkban vasárnap felhőátvonulások voltak. a keleti megyék-
ben egy-két helyen kisebb, egy milliméteren aluli csapadékmennyi-
séget adó eső esett. pécs, budapest, békéscsaba háromszögben 7-8,
máshol csak 1-4 óráig sütött a nap. a hőmérséklet napközben
általában 17-21, az alföld déli részén helyenként 22 fokig emel-
kedett. az éjszaka folyamán a felhőzet legnagyobb részét eloszlott.
ma hajnalban általában 8-13, balassagyarmaton és szegeden 7, nagy-
kanizsán és az alföld középső részének néhány helyen 6 fokig, sió-
fokon viszont csak 14 fokig hűlt le a levegő. ma reggel újabb
felhőátvonulások indultak meg, esőt azonban 10 óráig sehonnan sem
jelentettek. a hőmérséklet 10 órakor 15-17 fok között volt. buda-
pesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 15.6 fok volt, a sok-
évi átlagnál 2.1 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a
hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764
milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete siófokon
17 fok.

várható időjárás kedd estig: többórás napsütés. nappali
felmelegedés kissé erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai
hőmérséklet 7-11, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 20-24
fok között. előrejelzés a balaton területére holnap reggelig:
mérsékelt északi szél. változó mennyiségű felhőzet, eső nélkül.
a hőmérséklet napnyugtakor 16, hajnalban 12 fok körül lesz. a
víz állása ma reggel: 202 centiméter./mti/

14.19

- 30 -

bb 47. már termet a lenin kohászati művek legkorszerűbb martin-
kemencéje

vid to-lm ki

1961. szeptember 11.

a lenin kohászati művek acélművében ez év júniusában
kezdték meg a legrégibb olvasztóberendezés, a 8-as számú martin-
kemence átépítését, amelynél több értékes újítást, ésszerű eljá-
rást alkalmaztak. így például a borsodi mélyépitő vállalat dolgozói
a kemence öntőgödörének betonozását a szokásostól eltérően új,
előrevezetőbb módszerrel oldották meg. a gödör betontestét elő-
regyártották és egyszerre emelték helyére. modla géza martin-
üzemi főművezető javaslatára a régi olvasztó vasszerkezetének egy
részét újból felhasználták, így nem kellett az új alkatrészek
gyártására várakozni. mindezek értékes időnyereséget jelentettek
a kemence építésénél. így néhány nappal a tervezett idő előtt
adhatták át az új olvasztóberendezést, ostváth zoltán acélgyártó
irányításával gergely imre olvasztó-brigájdja már lecsapolta az új
kemencéből az első 68 tonna acélt. néhány nap múlva az acél adag-
súlyát már 120-130 tonnára növelik.

az új olvasztó építésénél felhasználták az ózdi
acélmű rekonstrukciójánál szerzett tapasztalatokat is, de maguk
a díszgyári szakemberek is több módosítást alkalmaztak a kemence
szerkezetén. elsősorban annak tüzelési módját változtatták meg
a korábbinál jóval kedvezőbb hatásfokúra. így az új olvasztó a
gyár legkorszerűbb martin-kemencéje, amelyben naponta 70-80
tonnával több acélt olvaszthatnak, mint a régieben.

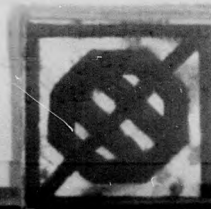
az új olvasztóberendezés felépítéséhez értékesen
járultak hozzá a martin-üzem kisz fiataljai is, akik több ezer
órát dolgoztak társadalmi munkában az építkezésnél./mti/

11
14.20

14.45

31

le

bb 48. kubai kulturális küldöttség érkezett hazánkba

te szb sr

1961. szeptember 11.

a magyar-kubai kulturális egyezmény hatodik pontja alapján a kulturális kapcsolatok intézete vendégeként aguillera macelra művelődésügyi államtitkár vezetésével néhánynapos látogatásra kulturális küldöttség érkezett hazánkba. itt tartózkodásuk alatt az oktatásügy és kulturális élet kérdéseit tanulmányozzák. a küldöttség tagjait agustina esteva lora-t, az oriente tartomány művelődési igazgatóját, eduardo lara hernandez jogtanácsost és moreno vazqueu-t a középiskolai tömegszervezetek tanácsadóját hétfőn a program megbeszélése céljából ilku pál miniszterhelyettes fogadta. a baráti beszélgetésen megjelentek a minisztérium, valamint a kulturális kapcsolatok intézetének vezető munkatársai. /mt1/

--

bb 49. bartha alfonsz,

gk szb sr

1961. szeptember 11.

a magyar állami operaház magánénekeise a hollandiai hertogenboschban rendezett énekversenyen első díjat nyert. résztvesz a győztesek versenyén is. /mt1/

--

bb 52. több mint 200.000 gyermek az óvodákban - hétfőn megkezdődtek a foglalkozások

i vt/tm szb sr

1961. szeptember 11.

az óvodai jelentkezések, illetve felvételek végetértek, s hétfőn megkezdődtek a foglalkozások. amint a művelődésügyi minisztériumban elmondották, az 1961-62-es tanévben a tanácsi és az üzemi óvodákban országosan több mint 200.000 kisgyermekről gondoskodnak. a felvételekről - a családi körülmények gondos mérlegelése alapján - mindenütt társadalmi bizottságok döntöttek.

közölték azt is, hogy gyermekintézményeink hálózata ez évben is tovább bővült, illetve bővül. már elkészültek a békéscsabán, sopronban, püspökladányban, komlón, salgótarjánban, nyíregyházán és szombathelyen épített új óvodák. még az idén felépül budapesten a 3. kerületi hévízi uti, a 9. kerületi üllői uti és a 21. kerületi csillagtelepi óvoda, továbbá átadják a győri, a tatabányai, az oroszlányi, a kaposvári, a miskolci és a pécsi új óvodákat is. /mt1/

--
32

15.5
17.30

le

bb 50. új bőrdíszműáruk, divatos ruhák bemutatója

t sz/sze-lm vg

1961. szeptember 11.

hétfőn a technika házában földi lászló, a könnyűipari miniszter első helyettese megnyitotta a 3. országos bőrdíszműipari kiállítást, amelyen az állami és helyiipari vállalatok, valamint a kisipari szövetkezetek új gyártmányai közül a legszébbeket mutatják be. a kiállított 350 mintadarab türozi bőrdíszműiparunk fejlődését a választék nagyarányú növekedését. több új alapanyagot dolgoztak fel, ezek között található a textil-alapu fekete-fehér pepita és tweed mintás műbőr, valamint a fényezett sértés táskabőr. új színekkel és présmintákkal is gazdagították az alapanyagok választékát. a táskák általában nagyméretűek, sok közöttük téglalapalaku. újdonság a kombinált divattáska, a legszebb termék elnevezést is egy fekete-fehér összeállítású retikül kapta. sok divattáskán látható fémdisztatás. változatos formákban izléses textil-és bőr-összeállítási bávásárló táskát is készít bőrdíszműiparunk.

ugyancsak hétfőn mutatta be az okisz textillaboratóriuma a magyar sajtó házában a szövetkezeti mértékszabóságok őszre-télre tervezett ruhamodelljeinek egy részét. ez egyben egy divatbemutató-sorozat bevezetője volt. az érdeklődők ugyanis szombattól kezdve a gellért-szállóban négy napon át divatbemutatókon tekinthetik meg a teljes kollekció darabjait. az okisz

képviselői elmondották, hogy évente négyszázmillió forint értékű ruházati cikket készítenek a szövetkezeti mértékszabóságok. a szövetkezetek tagjai most 30 tanfolyamon ismerkednek meg az új divatvonalakkal.

a bemutatott ruhák igen izlésesek, csinosak voltak, csupán néhány kalap láttán hangzott el bíráló megjegyzés. a bográcshoz hasonlítható kalapok még elég szokatlanok. az ősz legfőbb öltözékei, a kosztümök viszont elnyerték a bemutató résztvevőinek egyöntetű tetszését. a bemutatott kosztümök sok régi ruhadarab átalakításához, felújításához adnak ötletet. újra kedvelt a szőrmedisztatás. két olyan kosztümöt is bemutatottak, amelynél a szoknya alja és a kabátka széle szőrmevel, illetve karaküllel volt szegve. hosszú évek után ismét látható volt férfikabátokon is a szőrme-gallér. /mt1-

--

33

15,10
17,30

le

bb 51. hatvan termelőszövetkezeti tag utazott hétfőn moszkvába

k ta/sze-lm vg

1961. szeptember 11.

tíz megye biztosítási - és önszegélyző csoportjának hatvan termelőszövetkezeti tagja hétfőn délelőtt több napos kirándulásra moszkvába indult a ferihegyi repülőtérre. a termelőszövetkezeti parasztek a szovjet fővárosban megismerkednek a város nevezetességeivel és megtekintik a szovjetunió eredményei,, című kiállítást is./mti/

--

bb 53. ellenőrző műszerek segítségével havonta hatvan vagon szenet takarított meg a tatabányai cementgyárban - cementipari tanácskozás tatabányán

vid te-lm ki

1961. szeptember 11.

a szilikátipari tudományos egyesület és az építők szakszervezete rendezésében hétfőn a tatabányai cementgyárban iparági tanácskozáson tanulmányozták és vitatták meg a tatabányai cementgyár dolgozóinak egyik jelentős újítását, az ország cementgyárainak szakemberei előtt berde lászló, a gyár laboratóriumának vezetője ismertette a klinkerégetésnél alkalmazott újításuk jelentőségét és eredményeit. régebben kezdetleges műszerekkel, az égetők sokévi gyakorlattal megszerzett tapasztalatai alapján irányították a kemencék égési folyamatát, így azonban nem tudtak a szénnél megfelelően gazdálkodni. az üzem laboratóriumának dolgozója az eddig csak erőművi kazánoknál alkalmazott szénmonoxid és széndioxid mérőműszereket a klinkerégető kemencék ellenőrzésére is alkalmassá tették. ezekkel a műszerekkel öt-hat percen belül megállapítják a füstgázok vegyi összetételét, s így az égetők azonnal intézkedhetnek a tüzelés megváltoztatásáról. ezenkívül a hazai cementiparban még nem alkalmazott, ugynevezett mágneses oxigénmérő műszereket is felszereltek a kemencékre.

ezek állandóan jelzik a kéményeken eltávozó füstgázok oxigéntartalmát, s így gyorsan változtathatnak a levegő adagolásán is. most már mind az öt klinkerégető kemence munkáját ezekkel a műszerekkel ellenőrzik, irányítják. így havonta hatvan vagonnal kevesebb szenet használnak fel, mint régebben. az év eleje óta 2.7 millió forinttal csökkentették az önköltséget, s ezt jórészt az új műszerek alkalmazásával érték el.

a tatabányaiak újítását az ország valamennyi cementgyárában bevezetik. a lábattani, a beremendi és a bélapátfalvi gyárakban már megkezdtek a műszerek alkalmazásához szükséges előkészületeket.

/mti/

15,24

17.31

- 34 -

le

bb 54. átadták a századik lakást is ujbudán a baross utcai szövetkezeti lakótelepen - újabb 112 otthon építését fejezik be 3-6 héttel a határidő előtt

i sb/tr szb vg

1961. szeptember 11.

a 43-as építőipari vállalat dolgozó szövetkezeti lakótelepet építenek ujbudán a baross utcában. a múlt év végén kezdődött a munka, a lakók két új épületet már elfoglaltak és most költözködni a harmadikba is. az építők gondosan kidolgozott grafikonok alapján előbbre hozták a munka befejezésének időpontját. így november vége helyett másfél hónappal előbb, már hétfőn átadták a negyedik 32 lakásos házat, amelyben elkészült az új lakótelep századik lakása. az egy és másfél szobás lakásokban beépített szekrényt, gázboylert, gáztűzhelyet és a fürdőszobákban infravörös hőszugárzót szereltek fel.

a vállalat dolgozója 3-6 héttel a szerződésben vállalt határidő előtt fejezik be az év végéig még hátralevő 112 lakás építését is. a jövő évi munkát is jól előkészítik. már megkezdtek két nagy épület alapozását és hamarosan hozzáfognak a földmunkákhoz, újabb hat pontház helyén. a jövő évben fejezik be a szövetkezeti lakótelep lakásainak építését, amelyek több mint 400 családnak adnak majd kényelmes otthont. korszerű üzletházat és vendéglőt is építenek az új lakótelepen. /mti/

--

bb 55. tanévnyitó a szegedi egyetemeken és főiskolákon, az egri pedagógiai főiskolán

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 11.

hétfőn szeged valamennyi felsőoktatási intézményében megtartották az ünnepélyes tanévnyitót. az ünnepségeken résztvett ifjú komócsin mihály, a szegedi városi pártbizottság első titkára és a város több más vezető személyisége. a tudományegyetemen antalfy györgy rektor, az orvostudományi egyetemen dr. rávny tamás, az általános orvosi kar dékánja, a pedagógiai főiskolán pedig csukás istván igazgató mondott megnyitó beszédet. az egyetemeken aranydiplomát nyújtottak át annak a tíz orvosnak, gyógyszerésznek, jogásznak, akik ötven évvel ezelőtt szerezték meg diplomájukat.

az egri pedagógiai főiskolán ugyancsak hétfőn tartották a tanévnyitó ünnepséget, amelyen dr. szántó imre igazgató mondott ünnepi beszédet. /mti/

15.45

- 35 -

le

bb 60. megjutalmazták a gabonabetakarítási verseny legjobbjait a földművelésügyi minisztériumban

t cs/j vm ká 1961. szeptember 11.

a földművelésügyi minisztériumban hétfőn megjutalmazták a tiszalöki és a csengeri járás kezdeményezésére indult országos betakarítási versenyben legjobb eredményt elért termelőségvetkezeteket, illetve a gépállomási és tanácsi dolgozókat. az ünnepségen losonczi páل földművelésügyi miniszter a párt és a minisztérium nevében köszönetet mondott a verseny kezdeményezőinek és nagyszámu résztvevőinek, méltatta a verseny nagy, munkára mozgósító szerepét, eredményeit. megállapította:

- eredményeink szorosán összefüggnek mezőgazdaságunk termelési viszonyaiban végbement gyökeres változásokkal, a nagyüzemeink mindjobban kibontakozó fölényével, a szövetkezeti parasztság és a gépállomási dolgozók lelkes munkájával. külön elismerés illeti meg a gépállomások dolgozóit: a kombájnvezetőket és az aratógépek kezelőit. átlagos teljesítményük nemcsak országos rekord, hanem világviszonylatban is kiemelkedő.

a földművelésügyi miniszter ezután az őszi gondokról: a betakarítási és vetési feladatokról beszélt. az őszi talajmunkákról szólva elmondotta, hogy az ország szántó-traktorainak jelenteg 46 százaléka dolgozik kettős műszakban. kívánatos, hogy a gépek lehető legteljesebb kihasználásával december közepéig az őszi szántással is mindenütt végezzenek, hogy a kapásnövényeknél megteremtsék a jövő évi jó termés alapjait.

az üdvözlő beszéd és beszámoló végén losonczi páл földművelésügyi miniszter ünnepélyesen átadta a jutalmakat a verseny legjobbjainak. a versenyen első helyezett termelőségvetkezetek, amelyek augusztus 20-ig befejezték a gabona-betakarítást és cséplést, elismerő oklevelet és egy-egy nagy képernyőjű televíziós készülékre szóló vásártási utalványt kaptak. az új televízió-tulajdonos közös gazdaságok: a szentdénesi egyetértés termelőségvetkezet, a bicskei rákóczi, a levélt boldog jövő, a dadi aranykalász, a somogyudvarhelyi március 15, a dombóvári alkotmány, a kemenesmagasi haladás, a lázi dózsa, a szepetneki béke, a solti szikra, az ujkigyósi aranykalász, a csongrádi petőfi, az egyeki petőfi, a kartali új élet, a tiszadobi táncsics, a kungyalui zöld mező, a garadnai petőfi, a detki szabadság és a szihalomi új élet termelőségvetkezet, a termelőségvetkezeti tagok, a gépállomásokon és a tanácsi apparátusban dolgozók közül 74-et jutalmaztak elismerő oklevéllel és kilencnapos külföldi utazásra jogosító utalvánnyal./mti/

16.38
17.10

- - 36 -

bb 56. szakszervezeti küldöttség utazott olaszországba

ke szb bs 1961. szeptember 11.

varga györgy, a szot titkárának vezetésével szakszervezeti küldöttség utazott kétheti látogatásra olaszországba az olasz általános munkásszövetség /cgil/ meghívására. bucsztatásukra a repülőtéren megjelent bekl sándor, a szot titkára. /mti/

bb 61. tanévnyitó a kertészeti főiskolán

t i e vm ká 1961. szeptember 11.

a kertészeti és szőlészeti főiskolán hétfőn ünnepélyesen megnyitották az idei tanévet. a hallgatókat dr. somos andrás kossuth díjas akadémikus, a főiskola igazgatója köszöntötte, majd petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes kitüntetéseket adott át a főiskola tanárainak és más dolgozóinak. az ünnepségen öt kertészmérnököt doktorrá avattak.

a kertészeti főiskolán az idén 150 első éves hallgató kezd meg tanulmányait. hatvanan közülük egy-két évi termelőmunka után kerültek a főiskolára, nagyrésztük mezőgazdasági nagyüzemekben szerzett előzetes gyakorlatot. az első évesek 10 százaléka mezőgazdasági üzemek, vállalatok társadalmi ösztöndíjjal tanul./mti/

bb.63. kitüntetések

te vm sr 1961. szeptember 11.

a népköztársaság elnöki tanácsa gertler viktor kossuth-díjas filmrendezőnek, a magyar népköztársaság érdemes művészeinek, a szakszervezeti mozgalomban, valamint a filmművészet terén kifejtett munkássága elismeréséül, 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend; lendvay andornak, a magyar állami operaház magánénekesének, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola tanárának négy évtizeden keresztül végzett értékes művészi munkája elismeréséül, nyugalomba vonulása alkalmából a magyar népköztársaság érdemes művésze kitüntető címet; koós antalnak a duna cipőgyár igazgatójának több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége elismeréséül, 50. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetést adományozta.

a kitüntetéseket dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át./mti/

16,55
17.10

- 37 -

18

bb 57. széleskörű őszi betakarítási verseny bontakozik ki Nógrád és Baranya megyében - naponta 140-150 mázsa napraforgót csépel el Daru József fűzesgyarmati kombájnos - törlik a kukoricát Baranyában

vid/ö/kz/m/ká

1961. szeptember 11.

a szövetkezeti gazdaságok általában időben és jól szervezettel láttak hozzá az őszi betakarításához. több helyütt - így például Nógrád és Baranya megyében - széleskörű szocialista munkaverseny bontakozik ki a szövetkezeti gazdák és a gépállomási dolgozók, egyes szövetkezetek és egész járások között.

Nógrád megyében a cserháturányi szabadság termelészövetkezet tagjai kezdeményezték a versenyt. felhívásukban, a maguk részéről, vállalták, hogy a kenyérgabona vetését október 20-ig befejezik, s csak tisztított, csávázott magot vetnek. a folyamatos zöldtakarmányellátás biztosítása érdekében arra tették ígéretet, hogy számoszállatonként 200 négyzetöglől őszi takarmánykeveréket vetnek. november 7-ig teljesen végezni akarnak az őszi betakarítással. a kukoricaszár 80 százalékát besilózzák, az őszi mélyszántással pedig legkésőbb december 15-ig végeznek.

a felhívás visszhangra talált. a Balassagyarmati, a Pásztói és a Rétsági járásból már az első napokban több közös gazdaság bejelentette, hogy a felhívásban közölt versenyfeltételeket elfogadja.

Baranyában a másfél ezer holdas szentdéli egyetértés termelészövetkezet kezdeményezte a versenyt. ígéretet tettek, hogy a silózást szeptember 15-ig, a kukorica és a kukoricaszár betakarítását legkésőbb november 10-ig befejezik. a Nógrád megyeiéhez hasonlóan a Baranyai közös gazdaságok versenyének feltételei között is szerepel, hogy a kukoricaszár 80 százalékát besilózzák.

a versenyben helytállni most sem jelent kisebb feladatot, mint a nagy nyári munkák idején. Baranyában például az őszi hónapokban több mint 140.000 hold termését kell betakarítani. leg-sűrűgősebb tennivaló a 8300 holdnyi lucerna és vöröshere mag begyűjtése. a gépállomások dolgozói átalakított kombájnokkal segítik ezt a munkát, s így az egész termés 60 százalékát máris learatták. másfél ezer holdról pedig el is csépelelték az aprómagot. hétfőn több szövetkezeti gazdaságban törték már a kukoricát, ami azt jelenti, hogy ezekben a napokban valamennyi őszi növény betakarítása megkezdődött, a munkák torlódnak, s csak hozzáértő, alaposan körültekintő munkaszervezéssel lehet lépést tartani az idővel.

/folyt.köv./

17.-

- 38 -

bb 57. /széleskörű őszi... 1. folyt./ m

Burgonyát, napraforgót, cukornépát és kukoricát eddig mintegy 3.500 holdról takarítottak be a Baranyai közös gazdaságok. a siló-kukoricának a felét levágták, s eddig 50.000 köbméter takarmány került a silógödörökbe.

Nógrádban, a nehéz talajviszonyok miatt a könnyebb traktorokat a behordással foglalkoztatják, a szántást a lánc talpas gépek végzik. valamennyi szántótraktor nyújtott, vagy kettős műszakban dolgozik. a vetőszántás területe már megközelíti a 40.000 holdat, vagyis több mint kétszer annyi mint a múlt év hasonló időszakában.

a napraforgó gépi betakarításáért és aprómagcséplés gyors befejezéséért tovább folytatódik a kombájnosok versenye. Békés megyében Daru József, a fűzesgyarmati gépállomás kombájnvezetője került az első helyre. a helybeli vörös csillag termelészövetkezet nagy tábláin naponta 140-150 mázsa napraforgót csépel el. /mti/

...-

bb 58. szüretelik az Izsáki sárfehér szőlőt

vid/ká/m/j

1961. szeptember 11.

a sárfehér szőlőjéről messze földön híres Izsák községben hétfőn megkezdődött a szüret. elsőnek az állami gazdaság területén láttak munkához, de a hét közepén már a termelészövetkezetben is megkezdődik a szedés. a küldöldön is kedvelt szőlőfajta közepes termést ad az idén, de az állami gazdaságban, egy 50 holdas öntözött tábláról holdanként 80.90 mázsa szőlőt szednek majd le. a gazdaságban a szedéssel egyidőben megkezdtek az áru csomagolását: előreláthatólag 100 vagon raknak meg étkezési szőlővel. a község termelészövetkezetei több mint 400 vagon szőlő értékesítésére kötöttek szerződést. /mti/

...-

- 39 -

17,00

bb 62. megkezdtek tanácskozásukat a világítástechnikai szakemberei. - fénytetek seregszemléje a technika házában

t tz/te vm vg

1961. szeptember 11.

hétfőn délután a technika házában megkezdődött a magyar elektrotechnikai egyesület világítástechnikai konferenciája.

a tanácskozáson a körülbelül 350. hazai szakemberen kívül részt vesznek a legjobb csehszlovák, lengyel, német demokratikus köztársaságbeli, belga és nyugatnémet világítástechnikusok is. a tanácskozásokat urbanek jános, az egyesület társelnöke, a villamosipari kutató intézet kossuth-díjas igazgatója nyitotta meg, majd megkezdődtek a szakmai tanácskozások. nyolc előadás alapozza meg a háromnapos vitát. tárgyalnak majd a közvilágítási berendezések tervezéséről, a nagyvárosok - köztük budapest és varsó - közvilágításának fejlődéséről, valamint az ipari üzemek világításáról és a gazdaságossági szempontok érvényesítésének lehetőségeiről.

a konferencia tartama alatt ugyancsak a technika házában rendezett kiállításon megtekinthetők a legkorszerűbb hazai világítóberendezések a színes neoncsövektől a xenon-lámpa első kísérleti példányáig.

a konferencia harmadik napján bemutatják a színek hatalma című a szindinamikában elért eredményeket ismertető magyar színes kisfilmet./mti/

bb 59. hétfőn az északi fekvésű nógrád megyében is megkezdtek a kenyérgabona vetését

vid ká/j vm bs

1961. szeptember 11.

a hűvös éghajlatu nógrád megyében általában 2 héttel késnek a mezőgazdasági munkák az ország más vidékeihez viszonyítva az idén azonban a szokottnál korábban értek meg a gabonák és a kapásnövények, úgyhogy hamarabb kezdhették meg a talajelőkészítést és a vetést is. más években szeptember elején kezdődött a vetészántás, most pedig már csaknem 40.000 hold földet készítettek elő a traktorok a biborhere és az őszi takarmánykeverék magja több mint 2500 holdon máris földbe került, s az őszi árpa után hétfőn már a kenyérgabona vetését is megkezdtek. elsőként a berceli vörös csillag termelőszövetkezet 30 holdas tábláján került földbe a rozs vetőmagja./mti/

17.15

Lee

- 40 -

bb 64. magyar alelnököt választott az európai gazdasági bizottság kereskedelemfejlesztő albizottsága

i sz vm vg

1961. szeptember 11.

az ENSZ európai gazdasági bizottságának kereskedelemfejlesztő albizottsága hétfőn genfben megkezdte tizedik ülészeit. a szovjet és a francia delegáció javaslatára az ülészak alelnökéül nyerges jános kereskedelmi főtanácsost, a magyar delegáció vezetőjét választották meg./mti/

bb 67. ünnepélyes tanévnyitó az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen - első ízben adtak át vas-oklevelet idős mérnököknek

t vt/gg vm sr

1961. szeptember 11.

az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen hétfőn délután tartották a tanévnyitó ünnepséget. az elnökségben foglalt helyet többek között dr. trautmann rezso építésügyi miniszter, dr. csanádi györgy, a közlekedés-és postaügyi miniszter első helyettese, ilku párt művelődésügyi miniszterhelyettes, regös gábor, a tizenegyedik kerületi pártbizottság másodtitkára, dégen imre, országos vízügyi főigazgató, reszegi ferenc, az építő-, fa-és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének elnöke, dr. perényi imre rektor beszédében elmondotta, hogy az idén a nappali tagozat hallgatói közül több mint nyolcszáznak biztosítottak kollégiumi elhelyezést, 1273-nak rendszeres szociális támogatást, 445 hallgató részesül társadalmi tanulmányi ösztöndíjban. a továbbiakban az új oktatási év legfontosabb feladatairól beszélt.

orosz józsef, az egyetem pártbizottságának titkára és baksa istván, kisz titkár szölt az ünnepség résztvevőjéhez. ezt követően került sor az elsőévesek fogadalomtételére.

az ünnepségen az egyetemi tanács határozata alapján hatvanöt éves mérnöki munkájuk elismeréséül első alkalommal az egyetem történetében vas-oklevelet nyújtottak át leichtner gyula, stráner kamilló és tarján ernő mérnököknek. hatvan, illetve ötven esztendő mérnöki tevékenysége elismeréseként kilenc idős mérnök vette át a gyémánt, s ugyancsak kilenc az arany oklevelet.

a kitüntetettek nevében schäfer ármin, gyémántdiplomás mérnök mondott köszönetet./mti/

17,45

-41-

bb 66. műanyag alvósbabák, szerszámkészletek, újfajta villanyvasutak
- csaknem 100 új játék, sok új sporteszköz-és ajándéktárgy a keres-
kedelem hétfőn megnyitott árubemutató kiállításán

t ta/tr

1961. szeptember 11.

a kereskedelem hétfőn nyitotta meg a sport- hangszer-és
játékáru nagykereskedelmi vállalat kiállítási termében árubemutató-
ját, amely az őszi-téli játék, ajándék-és sportszerellátásról tájé-
koztatja a szakembereket. a boltok és az áruházak vezetői jó
előre kiválogathatják a szükséges cikkeket a karácsonyi szezonra.

az áruválaszték az idén bőségebb, mint tavaly volt. a
kiállított 600féle játék közül csaknem 100 idei újdonság. egyrészt
a hazai ipar termékei, másrészt külföldi import-játékok. igen sok
olyan hasznos, szórakoztató játék kerül az idén karácsonyra
a boltokba, ami eddig hiányzott. ilyenek például a rendkívül
tartós, lemosható műanyag alvósbabák, az újfajta szerszámkészletek,
amelyet a politechnikai oktatáson is fel lehet használni és a tet-
szetős kis villanyvasutak. igen sok gumi és műanyag állatfigurát
vásárol a kereskedelem karácsonyra csehszlovákiától. újdonság lesz
a 4-8 éves lányok részére forgalomba kerülő, német gyártmányu,
műanyag takarító készlet. gondolt a kereskedelem a sport kedvelőire
is. újfajta sítalpák, tréningruhák, vívófelszerelések, szánkók és
más sporteszközök várják a vásárlókat. bővül karácsonyra az aján-
dékboltok választéka is. nagyon sok modern, újvonalu cigarettakész-
let, hamutartó, karkötő, nyaklánc és más bizsu kerül a szaküzletek-
be. a nagykereskedelmi vállalat vezetői végül elmondták, hogy a
kiállítás szeptember 30-ig tart nyitva, utána pécsett, szegeden és
debrecenben is bemutatják az új árucikkeket./mti/

bb 65. ünnepélyes tanévnyitó a miskolci nehézipari műszaki egyetemen

vid fm/ke vm fm

1961. szeptember 11.

a miskolci nehézipari műszaki egyetemen hétfőn nyitották
meg az új tanévet. a tanévnyitó ünnepségen az iskola tanárain,
oktatóin, dolgozóin, valamint hallgatóin kívül ott voltak a borsod
megyei és a miskolci városi pártbizottság, valamint a művelődésügyi
minisztérium képviselői.

/folyt.köv./

18.-

- 42 -

/bb 65. ünnepélyes.....1.folyt./vm

dr.zámbó jános rektor, a magyar tudományos akadémia levelező
tagja köszöntötte a megjelenteket, köztük az iskola 470 új növendé-
két, majd molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes mondott
megnyitó beszédet.

az ünnepségen schmidt lajosnak és somogyi gézának - akik
hatvan éve szerezték meg mérnöki oklevelüket - gyémánt diplomát,
tizennyegven éve végzettnek pedig aranydiplomát nyújtottak át.
/mti/

bb 69. amerikai professzor előadása az akadémián

t hi/sze vm sr

1961. szeptember 11.

dr. rhodes w. fairbridge amerikai professzor, a columbia
egyetem tanára, a new york-i tudományos akadémia földtudományi
osztályának elnöke hétfőn délután az akadémia felolvasótermében nagy
érdeklődéssel kísért, vetítettképes előadást tartott a kontinensek
és óceánok szerkezeti felépítésének geofizikai kutatásairól./mti/

bb 68. eltemették gömbaszögi fridát

t bc/gk/m/sr

1961. szeptember 11.

hétfő délután a kerepesi temetőben mély részvétellel kísérték
utolsó útjára gömbaszögi frida színművésznőt, a nemzeti szín-
ház tagját. a végső tisztességadásra sokszázan jöttek el - köz-
tük a magyar színművészet számos kiváló képviselője, az elhunyt
művésznő sok tisztelője.

a ravatalnál major tamás, a nemzeti színház igazgatója mondott
bucsubeszédet.

- a nemzeti színház művészei, dolgozói és igazgatósága nevében
bucszatjuk színjatszásunk nagy alakját, közönségünk által nagyon
szeretett művésznőt és a színészek által nagyrabecsült gömbaszögi
fridát. ha tőle elbucszunk, nem elég csak a szerepeit felsorolni,
bár az ő gazdag repertoárja élő emléket hagy mindazokban, akik
látták. el kell azt is mondanunk róla, hogy nagy művésznő volt,
igazi egyéniség, és ha igaza van petőfi sándornak, hogy „csak
árny, amit teremt a költő képzelet, mi adjuk meg neki a lelket,
életet,, rengeteg izgalmas, szép figurát keltett életre, új írókat
ismertetett, meg a magyar közönséggel. shaw pygmalionjának egyik
első lizije, csehov három nővérenek első másója, tolsztoj élő
holttestjében a cigánylány, de nevéhez fűződnek bródy sándor, molnár
ferenc, móríc zsigmond színre-vitelének sikerei is.

/folyt.köv./

18.15

- 43 -

bb 68. /eltemették.... 1. folyt./ m

- gombaszögi frida tehetséges, modern művész volt. nemcsak igaz lírájával és izgalmas szépségével hódította meg a közönséget, hanem kitűnő humorérzékével, emberségével és nem utolsó sorban intelligenciájával, műveltségével. az utóbbi években előttünk áll lorca bernarda házának öregasszonya, a 3. richárd királynője, legutoljára pedig a barbara órnagyban aratott igaz jókedvével és humorával megérdemelt sikert. hihetetlenül szerette hivatását és néhány hónappal ezelőtt is talán ő volt közöttünk a legfiatalabb, amikor a peremelőadásokról vagy vidékről tértünk vissza az előadás után: ő tartotta szóval a társulatot.

- egy nagy színész nő temetésén megkérdezzük önmagunktól, hogy a benne talált értékek nem vesznek-e kárba. gombaszögi frida gondoskodott arról, hogy tapasztalatait, szakmai tudását átadja a fiatalságnak. a felszabadulás után pécssett és győrtött, majd legutoljára a színművészeti főiskola vizsgaelőadásain mindig készségesen tanította, nevelte az ifjúságot és ezért megérdemelt szeretetet kapott cserébe. gombaszögi frida hiányozni fog nekünk, űr marad utána a magyar színészetben és a nemzeti színházban, de talán enyhítjük a bucsu fájdalmát azzal, hogy hivatásszeretettel, optimizmusát, emberségét, humorát, tehetségét nem fogjuk elfelejteni, emlékezni fogunk rá és tanulni fogunk tőle.

hegedűs tiber rendező az egykori művész társak nevében mondott bucsuszavakat. /mt1/

...

bb 70. tudományos ülészek a soproni erdőmérnöki főiskolán

1 vid gk vm hk

1961. szeptember 11.

a magyar talajtani társaság talajbiológiai szakosztályának és a soproni erdőmérnöki főiskola termőhelyismerettani tanszékének közös rendezésében hétfőn tudományos ülészek kezdődött az erdőmérnöki főiskolán. talajbiológiai kutatást magyarországon a soproni főiskola végzett először, s ezt a hagyományt ápolva rendezték meg sopronban az ülészeket. a tudományos találkozót dr. pántos györgy tanszékvezető egyetemi docens nyitotta meg, majd az első napon öt előadás hangzott el a talajbiológiai kutatás legújabb eredményeiről. kedden előadásra kerül sor. az ülészek fő célja a talaj termelékenységével kapcsolatban az erdő-és mezőgazdasági területek talajmikrobiológiai folyamatának vizsgálata, különös tekintettel a termékenység fokozására. /mt1/

...

18.25

18.30 *L. L.*

- 44 -

bb 71. csehszlovák szakszervezeti küldöttség érkezett hazánkba

vm hk

1961. szeptember 11.

a helyiipari és városgazdasági dolgozók szakszervezete vendégeként hazánkba érkezett a csehszlovák helyiipari és városgazdasági dolgozók szakszervezetének négytagú küldöttsége václav berannak, a szakszervezet elnökének vezetésével. a küldöttség többek között a lakosság igényeinek kielégítését a szocialista munkabrigádok tevékenységét tanulmányozza. /mt1/

...

bb.73. kisorsolták az ötödik és a hatodik békekölcsönt

t kf/kf vm hk

1961. szeptember 11.

a második félév első államkölcsön huzásait hétfőn délután fél három órai kezdettel folytatták a zuglói danuvia gorkij művelődési házban. először az ötödik békekölcsönt sorsolták, 171 600 kötvényre 31 152 800 forintot. a százezer forintos főnyereményt ötödik osztályu 56 746 sorozatu 35 számu kötvény nyerte. ezenkívül 11-11 ötvenezer forintos és huszonötezer forintos, 22 tízezer forintos és 66 ötezer forintos nagynyereményt soroltak ki. ötven-ezer forintot nyertek az 58 012 sorozatu 38 számu kötvények, huszonötezer forintot nyertek a 42 048 sorozatu 22 számu kötvények, tízezer forintot nyertek a 42 264 sorozatu 50 számu és a 43 625 sorozatu 47 számu kötvények.

a hatodik békekölcsönből 235.200 kötvényre 44 387 800 forint jutott a szerencsés nyerteseknek. a százezer forintos főnyereményt az első osztályu 76 353 sorozatu 37 számu kötvény nyerte. nagynyereményként 16 ötvenezer forintos, 16 huszonötezer forintos 32 tízezer forintos és 96 ötezer forintos nyereményt sorsoltak ki. ötvenezer forintot nyertek a 66 677 sorozatu 03 számu kötvények. huszonötezer forintot nyertek a 75 034 sorozatu 50 számu kötvények. tízezer forintot nyertek a 60 665 sorozatu 21 számu és a 68 681 sorozatu 28 számu kötvények. ezzel befejeződtek a második félév első államkölcsön huzásai. a két nap alatt az első, az ötödik és a hatodik békekölcsön 469 500 kötvényre 94 828 200 forintot sorsoltak. a nyeremények kifizetését szeptember 14-én kezdik meg.

Legközelebb december végén tartanak államkölcsönhuzást a második, a harmadik és a negyedik békekölcsön sorsolását. az év utolsó huzásának érdekessége, hogy a negyedik békekölcsön sorsolása egyben a 100. államkölcsön sorsolás lesz. /mt1/

...

19.08

19.08 *L. L.*

- 45 -

bb 72. időjárásjelentés

tm/m/hk

1961. szeptember 11.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 11-én, hétfőn
18 órakor:

napos idő

várható időjárás kedd estig: többórás napsütés, nappali fel-
hőképződés, eső nélkül. gyenge szél. a nappali felmelegedés kissé
erősödik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 20-24 fok
között.

távolabbi kilátások: a hét közepén az éjszakai lehülés
gyengül. /mti/

...-

bb 74. béke nagygyűlés a pesterzsébeti vasas művelődési házban
a

t di/gg/m/sr

1961. szeptember 11.

a pesterzsébeti vasas művelődési házban hétfőn délután béke-
nagygyűlést tartottak, amelyben résztvett a főváros társadalmi
életének számos képviselője. ott voltak a kerületi pártbizottság
és tanács vezetői. a színházteremben mintegy ezer ember előtt -
dr. pesta lászló, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnök-
helyettese, a hazafias népfront budapesti bizottságának alelnöke
nyitotta meg a nagygyűlést, majd szakasits árpád, a béke-világtanács
irodájának tagja, az országos béketanács elnöke mondott beszédet.
előjáróban elmondotta, hogy augusztus végén a magyar békemozgalom
delegációjának vezetőjeként a német demokratikus köztársaságban
járt, s magával hozta az ndk szocializmust építő népének testvéri
üdvözlését.

az augusztus 13-1, valóban nagyjelentőségű események után -
ellentétben a különféle nyugati híresztelésekkel - azt láttuk, hogy
a demokratikus berlinben megszokott medrében folyik az élet. az
emberek nyugodtak, bizakodóak, s állampolgári fegyelem, öntudatos
szocialista hazafiság és feltétlen biztonságérzet jellemzi őket. nem
láttuk a vásárlási láz jeleit sem. sorbanállást egy helyütt láttunk:
az egyik üzletbe friss gyümölcs, barack érkezett, s a finom csemege
hírére hamar odasorakoztak az asszonyok. német barátaink elmondot-
ták, hogy augusztus 13-a hatása jótékonyan mutatkozik meg a keres-
kedelemben is. az emberek könnyebben és többet vásárolhatnak, na-
gyobb a választék is, mert a jól átgondolt intézkedések eredménye-
ként nemcsak az embercsempészek, hanem az árucsempészek, üzérkedés
megszűnt. az áruházakban gazdag választék várta a vásárlókat, akik
közül nagyon sokan az ugynevezett tartós fogyasztási cikkek,
a butorok, szőnyegek, függönyök, televíziók, hűtőszekrények között
válogattak.
/folyt.köv./

bb 74. /béke nagygyűlés... 1. folyt./ m

szakasits árpád ezután hangsúlyozta, hogy az augusztus 13-1 in-
tézkedések, amelyek bezárták demokratikus berlin addig nyitott
kapuit, a háborus uszítók, a verzánsok, a kémek, a
csempészek előtt, egyúttal megnyitottak az utat a német kér-
dés rendezése, a német békeszerződés megkötése előtt.

- ugyanakkor tudnunk kell, - folytatta - hogy a német kérdés
csupán egyetlen része annak a hatalmas kérdéskomplexumnak, amelyet
az általános és teljes leszerelés megvalósítása, a világ
békéjének megszilárdítása és tartós alapokra helyezése jelent.
a szovjetunió és a szocialista országok számtalanszor sikra
szálltak amellett, hogy a vitás kérdéseket békés uton, a tárgyalóasz-
tal mellett rendezzék. a nyugati hatalmak ezzel szemben, valóságos
barzénállá változtatták a német szövetségi köztársaságot, nyugat-
berlint pedig a szocialista országok ellen irányuló kémtevékenység
központjává fejlesztették. ezért volt szükség az augusztus 13-1
intézkedésekre, s ezért helyeslik a népek, hogy a szovjetunió és
a szocialista országok egyoldaluan megkötik a békeszerződést a
német demokratikus köztársasággal.

- a szovjetunió bejelentése a nukleáris fegyverkísérlet
felújításáról csattanós választ adott az imperialisták kardcsör-
tetéseire, s nagyszerű tanubizonyosága annak, hogy a szocialista
országok népei készek hazájuk, vívmányaik fegyeres védelmére
is. szükségszerű intézkedések voltak ezek, amelyekkel megmutattuk
a militarizmus, a revansvágy örültjeinek, hogy ha fegyverrel
törnek társadalmi rendszerünkre, hazánkra, méltó fogadtatásban
részesítjük őket.

szakasits árpád nagy tapssal fogadott beszéde után fel-
szólalt a gyűlésen siegfried hienzsch, a német demokratikus
köztársaság budapesti nagykövetségének első titkára. a nagygyűlés
dr. pesta lászló zárszavával ért véget. /mti/

...-

20,08
20,08

- 47 -

Zel

bb 75. lengyel és magyar művészek találkozója a fészek klubban

t v/gg/m/sr

1961. szeptember 11.

a lodzi színház művészei hétfőn délután magyar művészekkel találkoztak a fészek klubban. a lengyel vendégek pécssett vendégszerepeltek, s utban hazafelé, egy napot budapesten töltöttek, ismerkedtek a fővárossal találkoztak a magyar művészekkel.

az összejövetelen jelen voltak a művelődésügyi minisztérium, a művészeti szakszervezetek szövetsége színházművészeti szakosztályának és a kulturális kapcsolatok intézetének munkatársai és a magyar színházművészet neves képviselői.

az ismerkedési estet fehér istván, a vidám színpad igazgatója, a színházművészeti szakosztály titkárságának tagja nyitotta meg, majd a lengyel és magyar színészek baráti hangulatban, hosszasan elbeszélgettek, ismerkedtek egymással. /mti/

...-

bb 76. meghalt szántó györgy író

1 sr/gg vm sr

1961. szeptember 11.

szántó györgy író hétfőn, 68 éves korában elhunyt. már jónevű festőművész volt, amikor az első világháboruban fejsebet kapott és elvesztette szemvilágát. az írásban találta meg önmagát és novellás kötetet után egyre-másra jelentek meg nagyobb szabású regényei. nevét a fekete évelm, a stradivári című munkái országhátrón túl is ismertté tették. az utóbbi években ifjúsági regényeivel aratott újabb sikereket. /mti/

- . -

bb 77. több mint nyolcszáz hallgatóval ipari-üzemgazdasági tanfolyam nyílt

1 vt/gg vm sr

1961. szeptember 11.

a budapesti műszaki egyetem kémia előadótermében hétfőn nyitották meg ünnepélyesen a művelődésügyi minisztérium ipari-üzemgazdasági tanfolyamát. a megnyitón - amelyen részt vett az mszmp központi bizottságának és a kormánynak több tagja, - focs jeno, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára mondott beszédet. rámutatott, hogy a gazdasági építőmunka megnövekedett szerepéből következően a különböző területeken dolgozó funkcionáriusoknak jobban meg kel ismerkedniök a gazdasági építőmunka kérdéseivel.

/folyt.köv./

21.-

- 48 -

21.10

Zel

/bb 77. több mint.....1.folyt./vm

a továbbiakban az 1961 év eddigi népgazdasági eredményeiről beszélt, majd a fennálló problémákkal, az ezzel kapcsolatos tennivalókkal, az időszerű gazdaságpolitikai és nemzetközi kérdésekkel foglalkozott.

a megnyitó beszéd elhangzása után a tanfolyam vezetője, dr. fáth jános professzor, a budapesti műszaki egyetem tanszékvezetője ismertette a két éves tanfolyam célját, jelentőségét.

az esti és levelező oktatás keretében a tanfolyamon résztvevő több mint nyolcszáz hallgató - párt, állami és tömegszervezeti funkcionáriusok - számára a budapesti műszaki egyetemen, a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen és a miskolci nehézipari műszaki egyetemen tartanak előadásokat. /mti/

22.10

- . -

v é g e

La

- 49 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1961. szeptember 12.

bb 1. „testvéri üdvözlétem a békéért, a szabadságért harcolóknak, -
vercors kiváló francia író nyilatkozata

papp g/ke vm sr

1961. szeptember 12.

vercors, az ismert kiváló francia író, békeharcos a magyar
írók szövetségének meghívására tíz napot Magyarországon töltött.
elutazása előtt nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának.

a hozzá intézett kérdésekre bevezetőben elismerően közölte,
hogy könyveinek magyarországi kiadását teljesen megfelelőnek
tartja. hozzátette, hogy a magyar könyveknek rendkívül olcsó az
árak, ami a szocializmus egyik olyan vívmánya, amely - szerinte -
messzemenően fontos a nép szellemi színvonalának emelésére. sajnálat-
raméltónak mondotta, hogy franciaországban néhány népszerű kiad-
vány-sorozat kivételével sokkal drágábbak a könyvek.

- gyermekkoromban - folytatta - már jártam Magyarországon,
így a mostani látogatásom során sok fiatalkori emlék ébredt fel
bennem. ahogy átutaztam a magyar vidékeken, sok mindent megtaláltam,
ami nem változott: bájos szalmatetős házikókat, két lovas szekereket
stb... de találkoztam számtalan teljesen új látvánnyal is, kezdve
az építkezés számottevő fejlődésén. ebből a szempontból magyaror-
szág megkapó ellentétet mutat a múlt és a jövő között. és nagyon
könnyen lehet, hogy az itt szerzett élményeim egy napon műveimben
is tükröződnek majd.

- milyenek találja a magyar nyelv hangzását és kifejező
erejét?

- igen nehéz felelni ilyen kérdésre, ha az ember egyetlen
szót sem ért a nyelvből. a magyar nyelv mindig dallamos és súlyos
hangzásúnak tűnt fel nekem és az az érzésem: csodálatosan idomul
a költői érzésekhez.

- mi a véleménye az itt látott filmekről?

- a körhinta nagy siker volt franciaországban. nekem csak
most, itt volt alkalmam megnézni.

/folyt.köv.

- 1 -

Y. L. L. L.